100 SORUDA Tarihin GERÇEK 100'Ü

M. CELAL ÖZYILDIZ

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

2024
BU YIL SENİN YILIN!

KPSS
GENEL KÜLTÜR

Değişimin Farkında Ol

100 SORUDA
TARİHİN GERÇEK 100'Ü

Yazar
M. Celal ÖZYILDIZ

ISBN
978-625-370-013-3

Mizanpaj/Kapak
YARGI YAYINEVİ DİZGİ BİRİMİ

Baskı
BRC Basım Matbaacılık Ltd. Şti.
Balıkhisar Mah. 26. Sok. No.: 14
Akyurt / ANKARA
Tel: 0312 384 44 54
Matbaa Sertifika No 49967

Yazışma Adresi
Ostim Mahallesi Turan Çiğdem Caddesi
No: 36/3
Ostim / ANKARA
Tel: (0.850) 532 96 53
www.yargiyayinevi.com

Copyright Yargı Yayınevi Yayım Hakkı ©
Bu kitabın her türlü yayım hakkı Yargı Basın Yayın Dağıtım Ltd. Şti'ye aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.
BU KİTAP T. C. KÜLTÜR BAKANLIĞI BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

1. **İslamiyet öncesi Türk devletlerinde hükümdarlık yetkisinin ilahî kaynaklı olduğuna ve kağana Tanrı tarafından verildiğine inanılması bu devletlerin;**

I. monarşik,

II. aristokratik,

III. totaliter

devlet yapılarından hangilerine sahip olduğunun göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Türklerin elli yıl kadar süren Çin tutsaklığı dönemini sona erdiren ve bu nedenle kendisine** "devleti derleyen, toparlayan" **anlamına gelen İlteriş unvanı verilen Kök Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kapgan Kağan
B) Bumin Kağan
C) Bilge Kağan
D) Kutluk Kağan
E) Mukan Kağan

3. **Ünlü İtalyan seyyah Marco Polo'nun** "Büyük Türkiye" **olarak nitelendirdiği bölge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Anadolu
B) Orta Asya
C) Ön Asya
D) Maveraünnehir
E) Mezopotamya

4. Beşbalık'da pek çok evler, kuleler ve bahçeler vardır. Uygurlar altın, gümüş, bakır ve demirden yapılan eşyalarla vazo ve çanak çömlek yapımında mükemmel bir yeteneğe sahiptir. Açtıkları kanallarla bahçe ve tarlalarını sulamışlardır. Ayrıca süslü şapkalar ve kürk giymeyi de çok severlerdi.

Bu bilgiye göre Uygurlarla ilgili olarak;

I. Mani dininin yaşantılarında değişikliğe neden olduğu,

II. tarıma yönelip yerleşik hayata geçiş yaptıkları,

III. mimarlık ve el sanatlarında gelişmeler görüldüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

5. **Türk İslam devletlerinde yer alan aşağıdaki divanlardan hangisi askerî işlerden sorumludur?**

A) Divan-ı Risalet
B) Divan-ı Vezaret
C) Divan-ı İşraf
D) Divan-ı Vekâlet
E) Divan-ı Arz

6. I. Tolunoğulları

II. İhşidiler

III. Eyyubiler

IV. Memlûklular

Yukarıdakilerden hangileri Hicaz Bölgesi'ne egemen olan Türk İslam devletleri arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) II, III ve IV

7. Tarih öğretmeni Adnan Bey, sınıfında Gazneli Devleti'ni anlatırken "Bilime ve bilim insanlarına önem veren Gazneli Mahmut, devrin en büyük bilim insanlarını ve sanatçılarını sarayına toplamıştır. Sultan Mahmut'un 400'e yakın şair ve bilim insanını sarayında topladığı söylenmektedir." bilgisini vermiş ve öğrencilerinden bu bilim insanlarına örnek vermelerini istemiştir.

- **İlayda:** Farabi
- **Merve:** Utbi
- **Bahadır:** Biruni

cevaplarını vermişlerdir.

Buna göre öğrencilerden hangileri doğru cevap vermiştir?

A) İlayda
B) Merve
C) Bahadır
D) İlayda ve Bahadır
E) Merve ve Bahadır

8. **I. Gıyasettin Keyhüsrev Dönemi'nde Antalya'nın fethinin;**

I. Selçuklulara Akdeniz yolunun açılması,

II. ticari faaliyetlerin gelişmesi,

III. Babailer İsyanı'nın çıkması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde** "Reisü'l Bahr" **ve** "Melikü's Sevahil" **unvanlarının kullanılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Fars kültürünün etkisinde kalınması
B) Ticaretin geliştirilmek istenmesi
C) Denizcilik faaliyetlerinde bulunulması
D) Orduda savaş esirlerinden yararlanılması
E) Ülke topraklarının eyaletlere ayrılması

YARGI YAYINEVİ

10. I. Ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı olarak kabul edilmesi
II. Egemenliğin kaynağının ilahî nitelik taşıması
III. Karizmatik lider tipinin görülmesi

Yukarıdakilerden hangileri Türk İslam devletlerinde İslamiyet öncesine benzer uygulamaların olduğunun göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **Ünlü tarihçi Halil İnalcık'ın Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna temel olarak kabul ettiği 1302 yılında yaşanan savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koyunhisar
B) Ankara
C) I. Kosova
D) Varna
E) Maltepe

12. **Aşağıdakilerden hangisinin, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçmesinde etkili olduğu söylenemez?**

A) Osmanlı Devleti'nin uç beyliği olarak kurulması
B) Karesioğullarının hâkimiyet altına alınması
C) Gaza ve cihat politikalarının uygulanması
D) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmak istenmesi
E) Bizans'ta iç karışıklıkların yaşanması

13. **Osmanlı Devleti'nde salyaneli eyaletlerden olan Cezayir, Tunus ve Trablusgarp bölgeleri aşağıdakilerden hangisi ile isimlendirilmiştir?**

A) Şark Ocakları
B) Türk Ocakları
C) Garp Ocakları
D) Halk Ocakları
E) Acem Ocakları

14. **Osmanlı Devleti'nde seyit ve şeriflerle ilgilenmek, onların haklarını korumak ve takibini yapmakla görevli olan ve bilgilerini şecere-i tayyibe adlı defterlere kaydeden görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Müftü
B) Nakibüleşraf
C) Muid
D) Şeyhülislam
E) Kadı

15. **Ankara Savaşı'ndan sonra fetihlerin durması ve yeterli savaş esiri bulunamaması nedeniyle Kapıkulu Ocakları'nın asker ihtiyacını karşılamak için aşağıdaki sistemlerden hangisi uygulanmıştır?**

A) Tımar B) Devşirme C) İltizam
D) Malikâne E) Pençik

YARGI YAYINEVİ

16. **Osmanlı Devleti'nin Bursa kuşatması sırasında devlete bağlı olmayan aşiret kuvvetlerinin uzun süreli kale kuşatmalarında yetersiz kalması üzerine Orhan Bey zamanında aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?**

A) Topçu Ocağı
B) Yaya ve Müsellemler
C) Yeniçeri Ocağı
D) Tımarlı Sipahiler
E) Cebeci Ocağı

17. **Aşağıdaki saraylardan hangisi Osmanlı Devleti'ne, yönetim merkezi olarak hizmet etmemiştir?**

A) Bursa Sarayı
B) Edirne Sarayı
C) Topkapı Sarayı
D) Dolmabahçe Sarayı
E) İshak Paşa Sarayı

18. **Osmanlı Devleti'nde padişahın görevleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Üst kademe devlet memurlarını atamak
B) Ülkede adaletli yönetim sağlamak
C) Orduya başkomutanlık yapmak
D) Fetva belgesi yayımlamak
E) Savaşa ve barışa onay vermek

19. **Osmanlı Devleti'nde toplumun, hukuki, siyasi ve idari yapısının dinî inanç temeline göre şekillendirildiği sistem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Millet sistemi
B) Gulam sistemi
C) Kulluk sistemi
D) Müsadere sistemi
E) Malikâne sistemi

20. **Osmanlı Devleti'nde geliri hazine ve tımar defterdarlarına, alay beylerine, kale dizdarlarına ve orta derecedeki devlet memurlarına verilen dirlik arazi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Arpalık B) Zeamet C) Tımar
D) Malikâne E) Has

21. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin ticareti geliştirmek amacıyla yaptığı faaliyetler arasında gösterilemez?**

A) Coğrafi Keşiflere destek olunması
B) Kervansaraylar ve bedestenler inşa edilmesi
C) Venediklilere ticari imtiyazlar verilmesi
D) Baharat Yolu'nun kontrol altına alınması
E) Tüccarlara gümrük kolaylığı sağlanması

YARGI YAYINEVİ

22. **Osmanlı Devleti'nde Türk ailelerinin nüfuzundan kurtulmak amacıyla devlet yönetiminde devşirme kökenli kişilerin etkin olmasının yolunu açan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey
B) I. Bayezit
C) I. Murat
D) II. Murat
E) II. Mehmet

23. **Aşağıdakilerden hangisi Yavuz Sultan Selim tarafından yapılan Mısır Seferi'nin sonuçları arasında yer almaz?**

A) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması
B) Kuzey Afrika'da önemli bir üs elde edilmesi
C) Osmanlının ekonomik durumunun güçlenmesi
D) İstanbul'un bir hilafet merkezi olması
E) Suriye ve Filistin'de hâkimiyet kurulması

24. Osmanlı Devleti, XV ve XVI. yüzyıllarda Roma Katolik Kilisesine karşı da uzun vadeli politikalar izlemiştir. Katolik Kilisesini Hristiyan dünyasında yalnız bırakmak ve Avrupa Hristiyan birliğini parçalamak amacıyla çeşitli tedbirler almıştır.

Buna göre;

I. İstanbul'da Ortodoks Patrikliğinin devam ettirilmesi,
II. Habsburglara karşı Fransa'nın desteklenmesi,
III. Protestanlık hareketine yardımcı olunması

gelişmelerinden hangileri alınan bu tedbirler arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

25. **1545'te şeyhülislamlık görevine getirilen, Kanuni Dönemi'nde Osmanlı yasalarına yaptığı katkılarla tanınan,** "Duaname, Kanunname" **gibi önemli eserleri kaleme alan ve Hoca Çelebi, Diyar-ı Rum'un Zemahşerîsi gibi unvanlara sahip olan âlim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kemal Paşazade
B) Zembilli Ali Cemali Efendi
C) Sadullah Sadi Efendi
D) Çivizade Muhittin Mehmet Efendi
E) Ebussuud Efendi

26. **Osmanlı Devleti'nin uyguladığı devşirme sisteminde;**

I. etnik yapıda çeşitliliği artırmak,
II. idari ve askerî personel ihtiyaçlarını karşılamak,
III. gayrimüslim kültürünü ortadan kaldırmak

amaçlarından hangilerinin gözetildiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

27. Kâtip Çelebi, Osmanlı eğitimiyle ilgili olarak: "Fatih Sultan Mehmet Han, Sahn-ı Seman Medreselerini yaptırıp bu medresede kanuna göre iş görülsün ve eğitim verilsin diye vakfiyesine yazmış; kelam, akaid ve fen derslerinin okutulmasını bildirmişti. Sonra gelenler bu dersleri felsefiyattır diye kaldırdılar." demiştir.

Buna göre Kâtip Çelebi, Osmanlı'da eğitim sisteminin bozulmasını aşağıdaki nedenlerden hangisine bağlamıştır?

A) Yöneticilerin eğitime verdiği desteği kesmesi
B) Medreselerde rüşvet ve iltimasın yaygınlaşması
C) Çocuk yaştakilere ulema payesinin verilmesi
D) Pozitif ilimlere verilen önemin azalması
E) Batı'da görülen gelişmelerin takip edilememesi

YARGI YAYINEVİ

28. Osmanlı şehzadeleri yanlarında annesi, lalaları ve askerleri dışında; defterdar, nişancı, divan kâtibi, kapı ağası gibi görevlilerle birlikte sancağa gönderilirlerdi. Sancakta bulunan şehzadelere "Çelebi Sultan" denirdi. Şehzadeler, tıpkı İstanbul'daki divana benzer bir divan teşkilatı kurar, divana gelen davalara bizzat bakar ve sancaklardaki idari işleri yürütürlerdi.

Buna göre Osmanlı şehzadeleri hakkında;

I. halkın şikâyetleriyle yakından ilgilendikleri,
II. devlet yönetimini yaşayarak öğrendikleri,
III. tecrübeli devlet adamlarından eğitim aldıkları

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

29. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde sayıları 12-14 bin kişi arasında değişen yeniçeriler, XVI. yüzyılın sonlarına doğru 40 bin kişilik bir ordu hâline dönüşmüştür.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti'nde;

I. tımar sisteminin önem kazandığı,
II. hazine giderlerinde artış yaşandığı,
III. padişahların sıklıkla değiştiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

30. Osmanlı ordusunun Viyana önlerinde bozguna uğraması üzerine papanın teşvikiyle Avusturya, Rusya, Lehistan, Venedik ve Malta'nın da dâhil olduğu Kutsal İttifak kurulmuştur.

Kutsal İttifak'a karşı on altı yıl süren savaşlar sonucunda;

I. Pasarofça,
II. Karlofça,
III. İstanbul

antlaşmalarından hangileri imzalanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

31. **1720-1721 tarihleri arasında Paris'e gönderilerek Batı'daki yenilikleri takip etmekle görevlendirilen Osmanlı elçisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yusuf Agâh Efendi
B) Ebubekir Ratib Efendi
C) Kara Mehmet Paşa
D) İbrahim Paşa
E) Yirmisekiz Mehmet Çelebi

32. **II. Mahmut Dönemi'nde devlet memuru yetiştirmek amacıyla açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mekteb-i Sultani
B) Mekteb-i Maarif-i Adliye
C) Mekteb-i Mülkiye
D) Mekteb-i Ulûmu Edebiye
E) Mekteb-i Harbiye

33. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki alanlardan hangisinde bir değişim yaşandığı söylenemez?**

A) Nüfus miktarı
B) Ekonomik potansiyel
C) Devlet politikası
D) Yönetim biçimi
E) Siyasi güç

YARGI YAYINEVİ

34. XVIII. yüzyıldaki Osmanlı-Rus ilişkilerini belli coğrafi bölgelere hâkim olma mücadelesi çerçevesinde değerlendirmek gerekir.

Buna göre, XVIII. yüzyılda iki devletin çıkarlarının;

I. Balkanlar,

II. Kırım,

III. Kafkasya

bölgelerinden hangileri üzerinde çatıştığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

35. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki padişahların hangisi döneminde Ayastefanos Antlaşması'nın şartlarının hafifletilmesi karşılığında Kıbrıs'ın yönetimi İngiltere'ye bırakılmıştır?**

A) II. Mahmut

B) Abdülmecit

C) Abdülaziz

D) V. Murat

E) II. Abdülhamit

36. **Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkileyen gelişmelerden biri değildir?**

A) Kırım Savaşı sırasında dış borç alınması

B) Düyun-u Umumiye İdaresinin kurulması

C) Kapitülasyonların ilk kez sürekli hâle getirilmesi

D) Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın imzalanması

E) Osmanlının Batı'nın açık pazarı hâline gelmesi

37. Tarih öğretmeni Ceren Hanım sınıfında "Sömürgecilik, bir devletin kendi sınırları dışında kalan toprakları askerî müdahale başta olmak üzere çeşitli yollarla ele geçirmesi ve orada hâkimiyet kurarak yerli toplumların her türlü imkânlarını kendi menfaati için yağmalamasıdır." bilgisini vermiştir. Sınıftaki öğrencilerden XIX. yüzyılda bu amaç doğrultusunda Osmanlıdan toprak elde eden devletlere örnek vermelerini istemiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

I. İtalya

II. Almanya

III. Fransa

IV. İngiltere

Buna göre öğrencilerden hangileri yanlış cevap vermiştir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve IV D) II ve III E) III ve IV

38. **Aşağıdakilerden hangisi 1856'da ilan edilen Islahat Fermanı'nın getirdiği düzenlemelerden biri değildir?**

A) Herkesin devlet memuru olabilmesi

B) Cizye vergisinin kaldırılması

C) Bütün milletlerin okul açabilmesi

D) Müsadere usulüne son verilmesi

E) Yabancıların Osmanlıda mülk edinebilmesi

39. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan 93 Harbi'nin sonuçları arasında gösterilemez?**

A) Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesi

B) Kars, Ardahan ve Batum'un Rusya'ya bırakılması

C) Balkanlardan Anadolu'ya göçlerin yaşanması

D) Ermeni Meselesi'nin uluslararası bir sorun olması

E) Rusya'ya savaş tazminatı ödenmesi

YARGI YAYINEVİ

40. • Dömeke Meydan Muharebesi'nde Yunanlar büyük bir yenilgiye uğratılmıştır.

• Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olmuştur.

• Yönetim merkezi Yıldız Sarayı'na taşınmıştır.

Yaşanan bu gelişmeler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin dönemine aittir?

A) II. Abdülhamit B) Abdülaziz C) Abdülmecit D) V. Mehmet E) II. Mahmut

41. Altay Öğretmen derste öğrencilerine "II. Mahmut Dönemi kültürden ekonomiye, eğitimden idareye, ulaşımdan haberleşmeye kadar Avrupa'nın pek çok alanda örnek alındığı reformlar dönemi olmuştur." bilgisini vermiştir. Ardından öğrencilerden bu dönemde Batı tarzında açılan okullara örnek vermelerini istemiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

I. Mühendishane-i Berr-i Hümâyun

II. Mekteb-i Harbiye

III. Galatasaray Sultanisi

IV. Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

42. **Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi yenilikleri arasında gösterilemez?**

A) İlk özel gazetenin çıkarılması

B) Vilayet Nizamnamesi'nin yayımlanması

C) İstanbul'da ilköğretimin zorunlu hâle getirilmesi

D) İlk kadın dergisinin yayımlanması

E) Darülfünunun temelinin atılması

43. **Japon imparatorunun yeğeninin İstanbul ziyaretinden sonra II. Abdülhamit'in iadeiziyaret yapılmasını istemesi üzerine Japonya'ya gönderilen, dönüş yolunda yakalandığı tayfun sonucu batan ancak Türk-Japon ilişkilerinin yakınlaşmasında etkili olan Türk gemisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çandarlı B) Ertuğrul C) Zafer D) Akdeniz E) Yavuz

44. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yapılan ıslahatların;**

I. anayasal devlet,

II. parlamentolu sistem,

III. hukukun üstünlüğü

anlayışlarından hangilerinin ilk kez uygulanmasını sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

45. Osmanlı Devleti'nin, borçlarını ödeyememesi sonucunda alacaklı Avrupa devletleri tarafından 1881'de Düyun-u Umumiye İdaresi kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu kurumun gelir kaynakları arasında yer almamıştır?

A) Tuz tekeli B) Cizye vergisi C) Tütün tekeli D) Damga vergisi E) İpek gelirleri

YARGI YAYINEVİ

46. **Ahmet Mithat Efendi tarafından 1878'de çıkarılan, halkın anladığı dilde yazılar içeren, gericiliğe ve tutuculuğa savaş açan, İttihatçılara karşı bir politika izleyen ve Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar yayımlanan gazete aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tercüman-ı Hakikat
B) Sabah
C) İkdam
D) Sırat-ı Müstakim
E) Şûra-yı Ümmet

47. Yurt dışına seyahat düzenleyen ilk padişah Sultan Abdülaziz'dir.

Sultan Abdülaziz'in bu gezisinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Rusya'nın planlarını Avrupalı devletlere anlatmak
B) Osmanlı Devleti'nde medeniyetin ne kadar ilerlediğini Avrupa'ya hissettirmek
C) İran'a karşı Avrupalı devletlerin desteğini almak
D) Avrupa devletlerinden maddi yardım almak
E) Padişahın Avrupa'daki saygınlığını Osmanlı Hristiyanlarına göstermek

48. **Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1878'de imzalanan Berlin Antlaşması'nda kaybedilen yerler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Kars
B) Doğubeyazıt
C) Karadağ
D) Ardahan
E) Sırbistan

49. **Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp Savaşı ile ilgili gelişmelerden biri değildir?**

A) Tarihte ilk kez savaş uçağının kullanılması
B) Halifeliğin siyasi gücünden yararlanılması
C) Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'dan çekilmesi
D) Mustafa Kemal'in ilk askerî başarısını yaşaması
E) Ege Adaları'nın İtalya'ya bırakılması

50. **İtalya'nın 24 Ekim 1909'da Racconigi Antlaşması'nı imzalayarak Boğazlar üzerindeki emellerine göz yumduğu, Trablusgarp ve Bingazi'deki işgal planı için destek aldığı devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere
B) Rusya
C) Fransa
D) Prusya
E) Avusturya

51. **Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yaşanan olaylardan biri değildir?**

A) Sarıkamış Harekâtı'nın düzenlenmesi
B) Erzurum, Muş ve Bitlis'in işgal edilmesi
C) Selman-ı Pakt Muharebesi'nin kazanılması
D) Erzincan Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması
E) Kars, Ardahan ve Batum'un Osmanlıya bırakılması

YARGI YAYINEVİ

52. **Aşağıdakilerden hangisi Kuvayımilliyenin özellikleri arasında gösterilemez?**

A) Hem Rum hem de Ermeni çetelerine karşı mücadele etmesi
B) Hukuk devleti anlayışını yerleştirmeyi amaç edinmesi
C) TBMM'ye karşı çıkarılan ayaklanmaların bastırılmasında görev alması
D) Bölgesel kurtuluşu amaç edinmesi
E) Megola İdea Projesi'ne karşı mücadele etmesi

53. **Karadeniz'deki Rumların Türkler tarafından katledildiğini; Trabzon, Samsun, Sinop ve Amasya'yı içine alan özerk bir Pontus devletinin kurulması gerektiğini savunan raporunu Paris Barış Konferansı'nda gündeme getiren Trabzon metropoliti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bristol
B) Harbord
C) Mazarakis
D) Hrisantos
E) Venizelos

54. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın ardından Damat Ferit Paşa, Padişah Vahdettin'in ve İstanbul Hükûmeti'nin halktan beklentisini şu şekilde açıklamıştır: "Padişah efendimiz, bütün Osmanlı tebaasının bundan böyle, Osmanlı tarihinin temizliğine yakışacak biçimde ağırbaşlılık ve dinginlik göstereceklerini, hükûmetin yapacağı işleri içtenlikle kolaylaştıracaklarını beklemektedirler."

Buna göre Damat Ferit Paşa ile ilgili olarak;

I. halkın işgaller karşısında aşırı tepki vermesini engellemek istediği,
II. Anlaşma Devletleri'nin çıkarlarına uygun politika izlemeye başladığı,
III. yapılan işgallerden padişahı sorumlu tutmaya çalıştığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

55. Mustafa Kemal Paşa, Samsun'a çıktıktan sonra bölgedeki durumu inceleyerek 22 Mayıs 1919'da Damat Ferit Paşa Hükûmeti'ne bir rapor göndermiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın gönderdiği bu raporda aşağıdaki maddelerden hangisinin yer alması beklenmez?

A) İzmir'in Yunanlar tarafından işgalinin haksız olduğu
B) Mebusan Meclisinin Anadolu'da toplanması gerektiği
C) Bölgedeki karışıklıkların Rumlar tarafından çıkarıldığı
D) Türk milletinin manda yönetimine girmek istemediği
E) İngilizlerin haksız olarak bölgeye asker çıkardığı

56. "Hürriyet Kahramanı" **ve** "Edirne Fatihi" **unvanları ile tanınan Osmanlı komutanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Enver Paşa
B) Cevat Paşa
C) Resneli Niyazi Bey
D) Talat Paşa
E) Rauf Bey

57. **Aşağıdakilerden hangisi Millî Kongre Cemiyetinin özellikleri arasında yer almaz?**

A) Sada-yı Millet adlı yayın organını çıkarmıştır.
B) Millî Talim ve Terbiye Cemiyeti üyeleri tarafından kurulmuştur.
C) Dr. Esat Işık liderliğinde kurulmuştur.
D) Kuvayımilliye tabirini ilk kullanan cemiyettir.
E) Millî Mücadele'yi bir bütün olarak değerlendirmiştir.

YARGI YAYINEVİ

58. **Erzurum Kongresi'nin;**

I. Pontus Rumlarının Karadeniz'in doğusunda devlet kurmalarını önleme,

II. Doğu illerinde bir Ermeni Devleti'nin kurulmasına engel olma,

III. Erzurum ve Trabzon'da kurulan cemiyetleri birleştirme

amaçlarından hangileri doğrultusunda toplandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

59. "Amasya Genelgesi'nde Millî Mücadele'nin amacı, gerekçesi ve yöntemi açıklanmıştır." **ifadesini kullanan bir tarihçinin,**

I. İstanbul Hükûmeti, üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.

II. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.

III. Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

maddelerinden hangilerini örnek göstermesi beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

60. **Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele taraftarı olarak bilinen, cephe haberlerini ilk kez veren, Mustafa Kemal'in farklı isimlerle birçok yazısının yayımlandığı ve başyazarlığını Celal Nuri'nin yaptığı yayın organıdır?**

A) Açıksöz B) İleri
C) Yeni Gün D) Hadisat
E) Minber

61. Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi'nden sonra: "Erzurum'da ve kongrede gördüğüm samimiyet, mertlik ve fedakârlık, azim ve iman, beni doğrusu çok cesaretlendirdi. Ben burada rütbemi, resmî mevkimi, üniformamı attım ve bütün kâinata bir fert olduğumu ilan ettim. Arkadaşlarım da böyle. Hepsine minnettarım ve hepsinin takdirkârıyım." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal hakkında;

I. Temsil Heyeti'ne başkan olarak seçildiği,

II. müfettişlik görevinden istifa ettiği,

III. Millî Mücadele'nin kazanılacağına inandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

62. **Amasya Görüşmeleri ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Taraflar ilk kez birlikte hareket etmişlerdir.

B) İstanbul Hükûmeti, TBMM'yi resmen ve hukuken tanımıştır.

C) Görüşmeler Mustafa Kemal ile Salih Paşa arasında gerçekleşmiştir.

D) Meclisin açılması kararı İstanbul Hükûmeti tarafından kabul edilmiştir.

E) Görüşmelerde beş ayrı protokol imzalanmıştır.

63. Temsil Heyeti'nin Ankara'ya geldiği 27 Aralık 1919 tarihinde İstanbul Hükûmeti, Mustafa Kemal'in askerlik görevinden azledilmediğini, kendisinin istifa ettiğini bildirmiştir.

Buna göre;

I. Ali Rıza Paşa Hükûmeti'nin istifa ettiği,

II. Mustafa Kemal'in resmî görevini sürdürdüğü,

III. Anadolu'nun İstanbul Hükûmeti üzerinde etkili olmaya başladığı

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

YARGI YAYINEVİ

64. I. Reşat Hikmet Bey

II. Celalettin Arif Bey

III. Rauf Bey

Yukarıdakilerden hangileri 12 Ocak 1920'de toplanan Son Osmanlı Mebusan Meclisine başkanlık yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

65. Mustafa Kemal'in 24 Nisan 1920'de TBMM'ye sunduğu önergede "Padişah ve halife baskı ve zordan kurtulduğu zaman Meclisin düzenleyeceği yasal ilkeler içinde durumunu alır." maddesi yer almıştır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Saltanat ve hilafetin kaldırılmak istendiği

B) Ulusal iradenin padişahın üstünde tutulduğu

C) Meclis hükûmeti sisteminin uygulanacağı

D) İstanbul Hükûmeti'nin yok sayıldığı

E) Güçler birliği ilkesinin benimsendiği

66. Bazı Kuvayımillîye önderleri düzenli ordunun kurulması aşamasında Büyük Millet Meclisinin otoritesini kabul etmeyerek ayaklanmışlardır.

Buna göre;

I. Demirci Mehmet Efe,

II. Çopur Musa,

III. Delibaş Mehmet

ayaklanmalarından hangilerinin Kuvayımillîyeciler tarafından çıkarıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

67. **I. TBMM'nin genel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı savunulamaz?**

A) Kurucu meclis kabul edilmesi

B) İhtilal meclisi olması

C) Üyelerinin halk tarafından seçilmesi

D) Kuvvetler ayrılığını uygulaması

E) Ulusal meclis özelliği taşıması

68. **Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele yıllarında Güney Cephesi'nde şehir savunmalarına katkı sağlayan isimler arasında yer almamıştır?**

A) Yörük Selim

B) Yüzbaşı Ali Saip

C) Çerkez Ethem

D) Şahin Bey

E) Karayılan

69. I. Afganistan

II. Sovyet Rusya

III. Ukrayna

Yukarıdakilerden hangileri TBMM'nin Millî Mücadele yıllarında dostluk antlaşması imzaladığı devletler arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

70. Mustafa Kemal Paşa, Nutuk'ta topyekûn savaşı şöyle tanımlamıştır: "Millet fertleri, yalnız düşman karşısında bulunanlar değil; köyde, evinde, tarlasında bulunan herkes silâhla vuruşan savaşçı gibi kendini vazifeli sayarak bütün varlığını yalnız mücadeleye verecekti. Bütün maddi ve manevi varlığını yalnız vatan savunmasına vermekte ağır davranan ve müsamaha gösteren milletler savaş ve çarpışmayı gerçekten göze almış ve başarabileceklerine inanmış sayılmazlar."

Buna göre Mustafa Kemal Paşa, Millî Mücadele Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisiyle topyekûn savaş başlatmıştır?

A) Doğu Cephesi Komutanlığının kurulması
B) Tekâlif-i Millîye Emirleri'nin yayımlanması
C) Kuvayımillîye'den düzenli orduya geçilmesi
D) Başkomutanlık Yasası'nın çıkarılması
E) Yunanlara karşı Büyük Taarruz'un yapılması

71. **Birinci İnönü Savaşı'nın Türk ordusu tarafından kazanılmasının;**

I. TBMM Hükûmeti'nin ilk kez büyük bir devletle antlaşma imzalaması,
II. Misakımillî Kararlarının dünya kamuoyuna resmî olarak duyurulması,
III. Afganistan'ın TBMM'yi tanıyan ilk Müslüman devlet olması

gelişmelerinden hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

72. **Aşağıdakilerden hangisi 16 Mart 1921'de Sovyet Rusya ile imzalanan Moskova Antlaşması'nda TBMM Hükûmeti'ni temsil eden devlet adamlarından biridir?**

A) Bekir Sami Kunduh
B) Fevzi Çakmak
C) Ali Fethi Okyar
D) Refet Bele
E) Yusuf Kemal Tengirşenk

73. **Mustafa Kemal Paşa'nın** "Subaylarımızın kahramanlıkları hakkında söyleyecek söz bulamam. Diyebilirim ki bu savaş, Subay Savaşı olmuştur." **şeklinde nitelediği savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sakarya
B) Birinci İnönü
C) Eskişehir-Kütahya
D) İkinci İnönü
E) Büyük Taarruz

74. • Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan geri alınmıştır.
• Misakımillî büyük ölçüde gerçekleşmiştir.
• Anlaşma Devletleri Osmanlı'yı hukuken yok saymıştır.

Hakkında bilgi verilen olay aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başkomutanlık Meydan Savaşı
B) Mudanya Ateşkes Anlaşması
C) Londra Konferansı
D) Ankara Antlaşması
E) Lozan Barış Antlaşması

YARGI YAYINEVİ

75. **Mudanya Ateşkes Anlaşması'na;**

I. Türkiye'nin Rusya'dan yardım alacağını açıklaması,
II. Türkiye'nin Almanya ile iş birliği yapması,
III. İngiltere'nin sömürgelerinden destek alamaması

gelişmelerinden hangilerinin ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

76. **Aşağıdakilerden hangisi Mudanya Ateşkes Anlaşması'nın kazanımları arasında yer almaz?**

A) Kapitülasyonların kaldırılması
B) Türk-Yunan savaşının sona ermesi
C) İngiltere'de hükûmet değişikliğinin yaşanması
D) Mondros Ateşkesi'nin geçerliliğini kaybetmesi
E) İtalya ve İngiltere'nin TBMM'yi resmen tanıması

77. • 6 Nisan 1920'de kurulmuş, Matbuat ve İstihbarat Genel Müdürlüğüne bağlı olarak çalışmıştır.
• Kısıtlı imkânlara rağmen olumsuz propagandaları engellemeyi ve halkın moralini yükseltmeyi amaçlamıştır.
• Adı Halide Edip tarafından konulmuş, kurucu heyetinde Ahmet Ağaoğlu, Falih Rıfkı Atay, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Yunus Nadi gibi önemli isimler yer almıştır.

Özellikleri verilen yayın organı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anadolu Ajansı
B) Ceride-i Resmiye
C) Ankara Radyosu
D) İrade-i Milliye
E) Hâkimiyet-i Milliye

78. **Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde yükseköğretim alanında yaşanan gelişmeler arasında gösterilemez?**

A) Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesinin açılması
B) Yüksek Ziraat Enstitüsünün açılması
C) Ege Üniversitesinin açılması
D) Gazi Eğitim Enstitüsünün açılması
E) Ankara Hukuk Mektebinin açılması

79. **Türkiye'de ekonomi alanında meydana gelen gelişmeleri araştıran bir öğrencinin aşağıdakilerden hangisini Atatürk Dönemi'ne örnek göstermesi beklenemez?**

A) Misak-ı İktisadi Kararlarının alınması
B) Gazi Orman Çiftliği'nin kurulması
C) Ziraat Bankası'nın açılması
D) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
E) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün kurulması

80. Her türlü şart ve koşulda ulusal bağımsızlığın savunulmasıdır. Çağdaş uygarlık yolunda millî birlik ve beraberliği güçlendiren temel unsurdur. Halkı dil, kültür ve duygu birliği içerisinde kaynaştırarak ortak hedeflere ulaşmayı amaçlar.

Buna göre temel özellikleri verilen Atatürk ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnkılapçılık
B) Laiklik
C) Milliyetçilik
D) Cumhuriyetçilik
E) Halkçılık

YARGI YAYINEVİ

81. **TBMM tarafından alınan** "Anayasa ile Türkiye halkı ulusal egemenliğe dayanmayan hiçbir güç ve kurulu tanımamaya karar verdiği için Misakımillî sınırları içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti'nden başka hükûmet şekli tanımaz. Dolayısıyla Türkiye halkı, kişisel egemenliğe dayalı olan İstanbul'daki hükûmet biçimini, 16 Mart 1920'den başlayarak ve sonsuza kadar tarihe geçmiş saymıştır." **kararı ile aşağıdaki inkılaplardan hangisinin gerçekleştirildiği söylenebilir?**

A) Cumhuriyet'in ilanı
B) Halifeliğin kaldırılması
C) 1924 Anayasası'nın kabulü
D) Saltanatın kaldırılması
E) Ankara'nın başkent oluşu

82. **Aşağıdaki gelişmelerin hangisi diğerlerinden önce gerçekleştirilmiştir?**

A) Atatürk Orman Çiftliğinin kurulması
B) İş Bankasının açılması
C) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi
D) Uluslararası rakamların kabul edilmesi
E) Türk Dil Kurumunun açılması

83. **Atatürk Dönemi'nde ekonomi alanında çalışmalar yapılmasında;**

I. özel sektörün faaliyetlerini azaltmak,
II. millî ekonomi ilkesini hayata geçirmek,
III. yabancıların elindeki işletmeleri millîleştirmek

amaçlarından hangilerinin gözetildiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

84. **Atatürk'ün** "Bundan sonra da millî hâkimiyetinizi canınız gibi koruyarak namusunuz, mukaddesatınız gibi dört elle sarılarak yekpare bir hâlde istikbale doğru yürüyecek, bugünden daha saadetli, daha şerefli ve mesut günlere kavuşacağız." **sözünün;**

I. milliyetçilik,
II. cumhuriyetçilik,
III. devletçilik

ilkelerinden hangileriyle ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

85. **17 Şubat 1926'da kabul edilen Türk Medeni Kanunu ile tek eşlilik kuralının getirilmesi ve kadınlara mirastan eşit pay alma hakkının tanınması;**

I. halkçılık,
II. cumhuriyetçilik,
III. laiklik

ilkelerinden hangileriyle ilişkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

86. **1930'da çıkarılan kanunla kurulan ve 3 Ekim 1931'de faaliyetlerine başlayan Merkez Bankasının;**

I. para piyasasını ve tedavülünü düzenlemek,
II. ülkedeki tüm bankaları denetlemek,
III. döviz kuru rejimini belirlemek

görevlerinden hangilerini yerine getirdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

87. **Atatürk Dönemi'nde başlatılan üniversite reformu sonucu aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmemiştir?**

A) Üniversitelerde yabancı bilim insanlarının da görevlendirilmesi
B) Yükseköğretim Kurulunun açılması
C) Darülfünunun kapatılması ve İstanbul Üniversitesinin açılması
D) Özerkliğin kaldırılması ve üniversitelerin Millî Eğitim Bakanlığına bağlanması
E) Dilimize üniversite, fakülte, rektör, dekan gibi terimlerin yerleşmesi

88. Devletçilik; devlet, ülke ve ulus imkânlarının kullanımında, işletilmesinde, çağdaşlaşmada devletin sosyal, kültürel, ekonomik vb. her alana yön veren ilkesidir.

Buna göre, devletçiliğin aynı zamanda;

I. halkçılık,
II. milliyetçilik,
III. inkılapçılık

ilkelerinden hangileri ile ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

89. **Atatürk Dönemi Türk dış politikasını araştıran bir öğrencinin 1930-1938 yılları arasında yaşanan gelişmelere aşağıdakilerden hangisini örnek göstermesi beklenemez?**

A) Türkiye-Irak sınırının son şeklini alması
B) Akdeniz Paktı'nın yapılması
C) Boğazların Türkiye'nin denetimine bırakılması
D) Balkan Antantı'nın imzalanması
E) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine girmesi

90. **İkinci Dünya Savaşı sırasında haksız kazanç elde edenlerden bir defaya mahsus olmak üzere vergi alınması amacıyla 11 Kasım 1942'de TBMM tarafından çıkarılan kanun aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Toprak Mahsulleri Vergisi Kanunu
B) Milli Korunma Kanunu
C) Yol Mükellefiyeti Kanunu
D) Türk Parasını Koruma Kanunu
E) Varlık Vergisi Kanunu

91. **Aşağıdakilerden hangisi İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?**

A) Dünyanın iki bloka ayrılması
B) Uluslararası Para Fonunun kurulması
C) Avrupa merkezli uluslararası sisteme geçilmesi
D) Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurulması
E) İtalya'nın, Cumhuriyet rejimine geçmesi

92. **1945'te TBMM'de Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu görüşülürken milletvekillerinden bazılarının muhalif bir tavır sergilemesi aşağıdaki siyasi partilerden hangisinin kurulmasını sağlamıştır?**

A) Milli Kalkınma Partisi
B) Adalet Partisi
C) Demokrat Parti
D) Cumhuriyetçi Millet Partisi
E) Yeni Türkiye Partisi

YARGI YAYINEVİ

93. I. Tek dereceli seçim usulünün uygulanması
II. Demokrat Partinin birinci parti olarak çıkması
III. Seçimlerden sonra Recep Peker Hükûmetinin kurulması

Yukarıdakilerden hangileri 1946 seçimlerinin özellikleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

94. **1955'te Varşova Paktı'nın kurulmasında;**
I. İnsancıl Komünizm Hareketi'nin başlatılması,
II. Doğu Bloku'nda askerî iş birliğin sağlanmak istenmesi,
III. NATO'nun varlığının tehdit olarak görülmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

95. **Süveyş Krizi'nden sonra Orta Doğu'nun SSCB kontrolüne girmesini engellemek ve bölge halkını ABD'nin yanına çekmek amacıyla aşağıdakilerden hangisi ilan edilmiştir?**

A) Eisenhower Doktrini
B) Atlantik Bildirisi
C) Marshall Planı
D) Truman Doktrini
E) Balfour Deklarasyonu

96. **Kıbrıs Türklerine yönelik Rumların baskısının arttığı bir ortamda gazetelerde Atatürk'ün Selanik'teki evine bomba atıldığı yönünde bir haber yayımlanması üzerine aşağıdakilerden hangisi yaşanmıştır?**

A) Kıbrıs Barış Harekâtı
B) 6-7 Eylül Olayları
C) 12 Mart Muhtırası
D) Kanlı Noel Olayları
E) Mübadele Sorunu

97. **1959'da genel merkezi Ankara'ya taşınarak Merkezi Anlaşma Örgütü (CENTO) adını alan pakt aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Balkan Paktı
B) Briand-Kellogg Paktı
C) Manila Paktı
D) Bağdat Paktı
E) Sadabat Paktı

98. **1960'ta ilan edilen Kıbrıs Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanlığına getirilen ve 1974'te yapılan bir darbe sonucu görevi sona eren Rum lider aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Klerides B) Makarios
C) Yorgacis D) Venizelos
E) Karamanlis

YARGI YAYINEVİ

99. **1970'lerin başında Agop Agopyan'ın öncülüğünde kurulan Ermeni terör örgütü ASALA'nın ilk merkezi aşağıdaki şehirlerin hangisinde yer almıştır?**

A) Erivan B) Paris C) Şam
D) Washington E) Beyrut

100. **Rusya Devlet Başkanı Mihail Gorbaçov tarafından 1987'de açıklanan Glasnost politikasının hedefleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Yönetilenlerin siyasilere dava açabilmesi
B) Totaliter yapının yumuşatılması
C) Ülkede rejimin değiştirilmesi
D) Sivil toplum örgütlerinin özgürleştirilmesi
E) Bürokratik ayrıcalıkların kaldırılması

YARGI YAYINEVİ

TARİHİN GERÇEK 100'Ü ÇÖZÜMLER

1. **Monarşi:** Devleti yönetme yetkisinin tanrı tarafından tek bir aileye (hanedan) verimesidir. Monarşilerde siyasi yetkiler tek bir kişide toplanmıştır. Gücün meşrutiyet kaynağı ilahidir. Devleti yönetme yetkisi kutlu kan yoluyla genellikle babadan oğula geçer. Eski Türk devletlerinde monarşik yapılanma görülmektedir.

   Aristokrasi: Devleti yönetme yetkisinin imtiyazlı soylu bir toplumsal sınıfın elinde bulunduğu siyasi, hükümet şeklidir. Ekonomik, toplumsal ve siyasi güç soylular sınıfının elinde toplanmıştır. Eski Türk devletlerinde aristokratik yönetim şekli yoktur.

   Totaliter Egemenlik (Totalitarizm): Devlette tüm yetkilerin merkezileştirildiği, devlette mutlak itaatin beklendiği, diktatörlük yönetimine benzeyen bir yönetim şeklidir. Totaliter rejimlerde bireysel özgürlüklere izin verilmez, bireyin yaşamının tüm alanları devlet kontrolüne bırakılır. Eskir Türk devletlerinde totaliter rejim görülmemiştir.

   Cevap: A

2. **Kabgan Kağanı:** Kutluk Kağandan sonra devletin başına geçen II. Göktürk devleti hükümdarıdır.

   Bumin Kağan: I. Göktürk devleti kurucusudur. Tarihte Türk adıyla kurulan ilk devlet II. Göktürk devletidir.

   Bilga Kağan: Kutluk Kağan'ın oğludur. II. Göktürk devleti en parlak dönemini yaşamıştır.

   Kutluk Kağan: Elli yıllık Çin esaretine son veren "devleti derleyen toparlayan" anlamında "ilteriş" unvanı verilen II. Göktürk devletinin kurucusudur.

   Mukan Kağan: I. Göktürk devleti kurucusu Bumin Kağan'ın oğludur. I. Göktürk devleti Mukan Kağan döneminde en parlak dönemini yaşamıştır.

   Cevap: D

3. Ünlü İtalyan Seyyah Marco Polo, Orta Asya için "Büyük Türkiye" Anadolu için "Küçük Türkiye" ifadelerini kullanmıştır. Türkiye "Türkün yaşadığı yer" olarak ifade edilmektedir. Hatta ünlü Seyyah Marka Polo bir dönem Kubilay Han'ın himayesinde resmi görevlerde bulunmuştur.

   Cevap: B

4. Uygurların Beşbalık şehrinde kanallar açıp bahçe ve tarlalarını sulamaları onların tarıma yöneldiğinin, evler ve kuleler inşa etmeleri yerleşik hayata geçiş yaptıklarını ve mimarlık konusunda geliştiklerini; altın, gümüş, bakır ve demirden yapılan eşyalarla vazo, çanak çömlek yapımında mükemmel bir yeteneğe sahip olmaları el sanatlarında gelişme gösterdiğinin kanıtıdır. Ancak paragrafta verilen bilgilerden hareketle tüm bu yapılan çalışmaların manihaizm dininin etkisiyle olduğuna dair herhangi bir kanıt bulunmamaktadır. Uygurların yaşam tarzlarında meydana gelen tüm bu değişmelerin manihaizm dininin etkisiyle olduğu bilgisi paragrafta verilmediği için bunu kabul edemeyiz.

   Cevap: D

5. **Divan-ı Risalet:** İlk Türk İslam devletlerinde olan Gaznelilerde devletin iç ve dış yazışmalarının yürütüldüğü divandır. Gazneli devlet teşkilatının dört büyük divanından biridir. Bu divanın asıl işlevi merkezi bürokratik devlet yazışmalarını yürütmek, gerek duyulan yazıların düzenlenmesini sağlamaktır.

   Divan-ı Vezaret: Gazneli devletinde mali işlerin görüşüldüğü divandır. Başında vezir bulunur. Gazneli devletindeki dört büyük divandan biridir.

   Divan-ı İşraf: Türk İslam devletlerinde denetlemeden sorumlu olan divandır. Asreri ve adli işler dışında denetlemeler yapan bu divan mali ve idari yönetim ile ilgili işlerin yönetildiği divandır. Başında bulunan görevliye müşrif adı verilir.

   Divan-ı Vekalet: Gazneli devletinde hükümdar ve ailesine ait mali işlerle ve hanedanın gelir giderleriyle ilgilenen divandır. Başında Vekil-i Has bulunur.

   Divan-ı Arz: Türk İslam devletlerinde yöneticiliğini "Sahib-i Divan-ı Arz" ya da "Emir-i Arz"ın yaptığı askeri alanda maaş, eğitim, asker toplama, silah yapımı ve bakımı gibi alanlarla ilgilenen divandır.

   Gaznelilerden itibaren Türk İslam devletlerinde görülen bu divan, tüm askeri işlerden sorumludur. Günümüzdeki milli savunma bakanlığına benzer.

   Cevap: E

YARGI YAYINEVİ

6. **Tolunoğulları:** Abbasi devleti yöneticilerinden Tolunoğlu Ahmet bey tarafından Mısır'da kurulan ilk Türk İslam devletidir. Başkenti Fuslat (Kahire) Devlet kısa sürede Suriye, Filistin, Tarsus gibi önemli merkezleri ele geçirmiş, Kuzey Afrika Mısır bölgesinde mimari çalışmalar yapmış ve bölgeyi bayındır hale getirmiştir. Ancak yönetici hanedanın Türk olması, yönetilen tebaanın arap kökenli olması (etnik köken farkı) nedeniyle devlet kısa sürede yıkılmıştır.

   İhşidiler (Akşitler): Muhammet bin Toğaç tarafından Kuzey Afrika'da, Abbasilerden ayrılarak (Tevaif-i Mülük) Tolunoğullarından sonra kurulan ikinci Türk İslam devletidir. Devletin isminin kelime anlamı (Beyaz Güneş)'tir. Başkenti Fuslat (Kahire)'dir. Zamanla güçlenen devlet Mekke - Medine (Hicaz Yemen) ve Suriye Filistin bölgesine egemen olmuştur. Kutsal toprakları ele geçiren ilk Türk İslam devletidir. Fatimiler tarafından yıkılmıştır.

   Eyyübiler: Büyük Selçukludan ayrılan ve Musul bölgesinde kurulan "zengiler" devletinin komutanı Selahaddin Eyyübi tarafından 1171 yılında kurulmuş, Mısır, Suriye, Filistin, Irak, Kudüs, Libya, Hicaz, Yemen bölgelerini egemenliği altına almıştır.

   1187 Hıttin Savaşıyla Kudüs'ü hristiyanların elinden kurtarmış ve III. Haçlı Seferine sebep olmuştur. Hristiyanlara karşı kutsal toprakları ve müslümanları koruduğu için Salahaddin Eyyübi'ye "Hadimul haremeyn" unvanı verilmiştir.

   Selahaddin Eyyübi'nin ölümüyle devlet dağılma sürecine girmiştir.

   Mümlüklular (Kölemen): Eyyübilerden sonra 1250'de Mısır'da kurulmuş Türk - İslam devletidir. Başkenti Kahire (Fuslat)'dır. Kurucusu İzzüddin Aybek'tir. Memlük devletinde belli bir hanedan yoktur. Kut anlayışının tek istisnasıdır. Mısır, Suriye, Hicaz, Yemen bölgesinde hüküm sürmüş, 1260 yılında Aynıcalut Savaşıyla Moğolların Türk dünyası üzerine yürüyüşüne son vermiştir. Abbasi halifesini korumuş ve 1517, 1518 Mısır seferiyle yıkılmıştır. (Ridaniye, Mercidabık)

   Cevap: E

7. **Farabi:** Avrupa'da bilinen adı ile Alpharabius 9. yy'da İslamiyetin altın çağında yaşamış ünlü filozof ve bilim insanıdır. Aynı zamanda gökbilimci, mantıkçı ve müzisyendir. Aristoteles'ten sonra ikinci öğretmen (elmualimü's-sani) olarak bilinir. İslam felsefesinin kurucusudur. Türkistan bölgesinde yaşamış Şam, Mısır, Halep ve Bağdat'da çalışmalar yapmıştır.

   Tarih'ül Utbi: Gazneli devletinin meşhur tarihçilerindendir. Torihül Utbi adlı eserinde Gazneliler ve Ortaçağ tarihi hakkında önemli bilgiler vermektedir.

   Biruni: Batı dillerinde Alberuni veya Alibaron olarak geçen Gökbilimi, matematik, doğa bilimleri, coğrafya ve tarih alanında çalışmalar yapmış İslamin altın çağında Gazneli devletinde yaşamış ünlü Türk İslam bilim adamıdır. En çok bilinen eserleri arasına El Kanun'ül Mesudi, Kitabül Tahkik Malil Hind, Kitabul Cemahir fi Marifeti Cevahir gibi eserleri vardır.

   Cevap: E

8. I. Giyasettin Keyhüsrev Anadolu Selçuklu Devleti'nin önemli hükümdarlarından olup 1207 yılında Akdenizin en önemli liman şehirlerinden olan Antalya'yı fethetmiş, böylece Akdeniz'deki önemli diğer liman şehirlerinin fethi kolaylaşmış, Anadolu Selçuklu devleti için denizcilik faaliyetleri tekrar canlanmış, Venedik ve Kıbrıslı tüccarlarla ticari anlaşmalar yapmış, gayrimüslim tüccarlar için Antalya'da pazarlar kurulmuştur. Ancak Babailer isyanının çıkması 1230 Yassıçemen Savaşıyla Harzemşahlı devletinin, Anadolu Selçuklu devlet tarafından yıkılmasından sonra Baba İlyas müridi Baba İshakın 1240 yılında Maraş, Adıyaman, Kahta, Elbistan bölgesinde çıkardığı dini karakterli toplumsal isyandır. Anadolu Selçuklu tarihindeki en büyük Türkmen ayaklanmasıdır. İsyan II. Gıyasettin Keyhüsrev ve Veziri Sadettin Köpek döneminde yaşanmıştır. İsya güçlükle bastırılmış, Anadolu'nun Moğol istilasına zemin hazırlamıştır.

   Cevap: C

YARGI YAYINEVİ

9. **Meliküs Sevahil:** Anadolu Selçuklu devletinde donanma komutanlarına verilen unvandır. Melik "hükümdar hakim" "Sevahil" sahil, deniz anlamına gelmektedir. Kelimenin Türkçe tam karşılığı "denizlerin hakimi"dir.

   Reissül Bahr: Anadolu Selçuklu devletinde donanma komutanı demektir. "Denizlerin reisi" kaptanı anlamı taşır. Osmanlı devletindeki karşılığı "kaptan-ı derya"dır. Büyük Selçuklu devletinde ise bulunduğu coğrafya itibariyle deniz yoktur ve bu tip unvanlardan bahsedilemez. Anadolu Selçukluda bu unvanların bulunması devletin denizcilik faaliyetlerinde bulunduğunu kanıtlar niteliktedir.

   Cevap: C

10. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde egemenliğin kaynağı ilahidir, devleti yönetme yetkisi Göktanrıdan alınırdı. Türk İslam devletlerinde de egemenliğin kaynağı ilahidir, yönetme yetkisi Allahtan alınır. "Allahın inayeti, allahın nasibi" yönetme yetkisi hükümdar ve hanedana verilmiştir. Hem İslamiyet öncesinde hem Türk İslam devletlerinde ülke hanedanın ortak malıdır anlayışı hakimdir. Tahta geçiş usulü (Veraset sistemi) belirli bir kurala bağlanmadığı için, güçlü olan hanedan üyesi taht mücadelesini kazanırdı. Böylece hem İslamiyet öncesi hem Türk İslam'da karizmatik lider tipi görülürdü.

    Cevap: E

11. **Koyunhisar Savaşı:** (Befeus) Osmanlı ve Bizans arasında yapılan ilk savaştır. Osman Bey komutasındaki Osmanlı güçleri Bizansı yenilgiye uğratmıştır. Prof. Dr. Hila İnalcık'a göre Osmanlı Devletinin kurulduğu savaştır. (27 Temmuz 1302)

    Ankara Savaşı: Yıldırım Beyazıt ve Timur arasında 1402 yılında gerçekleşen savaşta Yıldırım Beyazıt esir düşmüş, Anadolu Türk siyasal birliği bozulmuş, Osmanlı toprakları Yıldırım Beyazıt'ın oğulları arasında paylaşılmış, Osmanlıya bağlanmış diğer Türk beylikleri yeniden bağımsızlıklarını ilan etmiş ülke 11 yıl boyunca padişahsız kalmıştır. (Fetret / Fasıla-i Saltanat) Osmanlı Devleti yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır.

    I. Kosova Savaşı: 1389 yılında padişah I. Murat ve Sırp kumandan Lazar Hrebelyanoviç önderliğindeki haçlı ordusuyla yapılan savaştır. Türk tarihinde topun ilk kez kullanıldığı, Türk bayrağının şeklinin ortaya çıktığı ve padişah I. Murat'ın şehit düştüğü savaştır. Savaş devam ederken Yıldırım Beyazıt tahta cülüs eylemiştir.

    Varna Savaşı: 1444 yılında padişah II. Murat ve Haçlılar arasında yapılan savaştır. Bugünkü Bulgaristan'ın Varna kenti yakınlarında yapılmış ve Osmanlı devletinin zaferiyle sonuçlanmıştır.

    Maltepe Savaşı (Palekonan): 1329 yılında Osmanlının Kocaeli yarımadasını kuşatması üzerine Bizans İmparatoru III. Andronikos ve Osmanlı hükümdarı Orhan bey arasında yapılan savaştır. Savaş Osmanlı zaferiyle sonuçlanmış Kocaeli yarımadasının fethi tamamlanmış Bizansın Anadolu hakimiyeti büyük bir darbe vurulmuştur.

    Cevap: A

12. Osmanlı devleti Bizans sınırında başlangıçta Anadolu Selçuklu Devletine bağlı olarak kurulmuş bir uçbeylikti. Kuruluş evresinde fetihlerini iç karışıklık yaşayan Bizans üzerine yoğunlaştırmış "gaza ve cihat politikası" uygulamış (islamiyeti yaymak için yapılan savaş) Rumeliye geçmek için (Marmara Denizinin batısı) (İstanbul ve Çanakkale boğazlarının diğer yakası) önüne çıkan devletleri (Karesioğulları) egemenliği altına almıştır. Anadolu Türk siyasal birliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar daha sonra Osmanlı belli bir askeri, ekonomik ve siyasi güce ulaştıktan sonra uygulanan politikadır. Rumeli'ye geçiş ile herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

    Cevap: D

YARGI YAYINEVİ

13. **Garp Ocakları:** Osmanlı devletinde XVII. ve XIX. yy arasında Cezayir Tunus ve Trablusgarp eyaletlerine verilen isimdir. 1517 Mısır'ın fethinden sonra Osmanlının bölgede hakimiyet kurmasıyla birlikte süreç başlamıştır. Ifrikiye ve Mağrıp olarak adlandırılan kuzey afrikanın fethi 1516 Cezayir, 1551 Trublusgarp, 1574"te Tunus'un ele geçirilmesiyle kesin olarak Osmanlı idaresine girmiştir.

    Cevap: C

14. **Müftü:** Vilayet ve kazalarda din işlerine bakan, İlmiye (ulema) sıfına mensup İslam alimlerinin dini konularda verdikleri fetvaları insanlara bildiren nakleden Osmanlı memurudur.

    Nakibüleşraf: İlmiye sınıfının en üst seviyesine çıkan seyitlerin ve şeriflerin (peygamber soyundan gelenle) ayrıcalık haklarını korumakla görevli kişilerdir. Vakibül eşraflar eyalet ve sancaklarda seyit ve şeriflerinin isimlerini kapsayan Seçere-i teyyibe defterlerini tutarlar.

    Muid: Medreselerde müderrislere yardımcı olan kimselerdir. Kelime anlamı "tekrarlayan" demektir. Müderrisin verdiği dersi arkadaşlarına tekrarlayan müderrise yardımcı olan öğretim görevlisidir.

    Şeyhülislam: Osmanlıda dini konularda en yüksek yetkiye sahip devlet görevlisi ilmiye sınıfının en yetkili görevlisidir. Padişahın kararlarının dine uygunluğu konusunda fetva / ifta çıkarır. Fetvalar kanun niteliği taşır. Divanın doğal üyesi değildir. Gerekli durumlarda katılır. İlk şeyhislam Mollo Fenaridir. Zamanla kazaskerlik makamının yerine devlette etkinliği artmıştır. 1924 Tevhidi Tedrisat kanununun yayınlandığı gün Şeriye ve Evkaf vekaletiyle birlikte kaldırılmış yerine diyanet işleri başkanlığı kurulmuştur.

    Kadı: Osmanlı devletinde kazaadı verilen yerleşim yerine belli bir süreliğine şeri ve idari yargıdan tek başına sorumlu olan idari ve mülki amirdir. İlmiye sınıfına mensup, padişahın taşradaki mutlak vekilidir. Hukuki uyuşmazlıkları ve davaları karara bağlamakla görevli hakimdir. Şeri hukukun uygulayıcısıdır. Osmanlı devletinde ilk kadı ataması Osman Bey döneminde yapılmıştır. İlk kadı Dursun Fakih'tir.

    Cevap: B

15. **Timar:** Osmanlıda devlet memurlarına hizmetleri karşılığında maaş karşılığında toprak tahsis edilmesi sistemidir. Timarlı sipahi olarak adlandırılan bu memurlar topraklarını barış döneminde işletir savaş zamanı topraklarındaki sipahilerle beraber savaşa katılırlar. Timar Sistemi sayesinde devlette tarımsal üretim artar, bölge güvenliği sağlanır, vergiler düzenli toplanır, devlet memurlarına maaş vermekten kurtulur ve taşrada ücretsiz asker yetiştirmiş olur. Ekonominin temeli Osmanlı devletine timar sistemine dayalıdır. Türk İslam devletlerinde ikta sistemi olarak adlandırılır.

    Devşirme: Osmanlı Devletinin fethettiği ülkelerde asker ya da saray memuru olarak yetiştirilmek üzere Hristiyan ailelerin çocuklarının alınması sistemidir. İstimalet (hoşgörü) politikasının bir parçasıdır. Devşirme sisteminde hem yeni fethedilen topraklarda yaşayan hristiyan çocuklar savaş esiri olarak alınır; hem de Osmanlı tebaasından olan hali hazırda Osmanlı topraklarında yaşayan hristiyan ailelerin çocukları devşirme olarak alınır. Özellikle fetret devrinden sonra fetihlerin durması ve yeterli sayıda savaş eseri bulunmaması nedeniyle asker ihtiyacını karşılamak için uygulanmış olan sistemdir.

    İltizam: Timar sisteminin uygulanamadığı, genellikle merkeze uzak eyaletlerde uygulanan devlet gelirlerinin bir bölümünün belli bir bedel karşılığında ihak yoluyla, bölgede yaşayan zengin, nüfuzlu kişilere devredilerek toplanması yöntemidir.

    Vergiyi toplama işini üstlenen kişilere "mültezim" denilirdi. Vergilerin daha hızlı ve daha kolay toplanması hedeflenmiştir. Acil nakit para ihtiyacını karşılar, ekonomiyi canlı tutar. Fatih döneminde başlayan uygulanan II. Mahmut döneminde kaldırılmıştır.

    Malikane: İltizam sisteminin sürekli hale gelmesidir. İltizamda mültezimlere belirli bir süreyle verilen vergi toplama görevi, malikane sistemi ile ömür boyu olarak verilmiştir. Malikane sisteminde vergi toplama işi kaydı hayat şartıyla verilir miras bırakılamazdı. Ancak devredilebilirdi. Malikane sistemi Osmanlı devletinde beklentileri tam anlamıyla karşılayamamış ve özel mülkiyet anlayışının yaygınlaşmasına sebep olmuştur.

    Pençik: Kelime anlamı 5 te 1 demektir. Her beş savaş esirinden birinin asker yapılması anlamına gelir. Osmanlı devletinde I. Murat döneminde uygulanmaya başlanmış. Amacı devletin asker ihtiyacını karşılamaktır. Aynı zamanda Gaza amacı doğrultusunda düşman askerlerini müslümanlaştırmak hedefi de vardır. Ancak özellikle 1422 Ankara Savaşından sonra fetihlerin durmasıyla beraber pencik sistemi yerini devşirme sistemine bırakmıştır.

    Cevap: B

YARGI YAYINEVİ

16. Osmanlı devletinin ilk kurulduğu dönemlerde düzenli askeri birlikleri yoktu. Bursa kuşatması sonrasına kadar Alpler ve Gaziler vardı. Bursa kuşatması sırasında aşiret kuvvetlerinin uzun süreli kale kuşatmalarında yetersiz kalması üzerine orhan Bey döneminde ilk düzenli ordu olan yaya ve müsellemler oluşturulmuştur. I. Murat döneminde kapıkulu ocağı kurulmuş ve ocağın içerisinde yeniçeri, acemi oğlanlar ve topçu ocağı kurulmuştur. Zamanla kapıkulu ocağının büyümesiyle beraber yaya ve müsellem ordusu taşra ordusuna bağlı geri hizmet birliklerinden birine dönüşmüştür.

Cevap: B

17. Bursa Sarayı Orhan Bey döneminde, Edirne Sarayı I. Murat döneminde, Topkapı Sarayı Fatih döneminde, Dolmabahçe Sarayı Tanzimat döneminde yapılmış ve devletin yönetim merkezi olarak hizmet vermişlerdir. İshakpaşa Sarayı Ağrı'da olup yapımına 1685 yılında başlanmış 1784 (99. yıl) tamamlanmıştır. Lale devrine ait önemli mimari eserlerden biridir.

I. Abdülhalit döneminde tamamlanmıştır. Mimarı Çolak Abdi Paşa'dır. Dünyanın ilk kalorifer sistemine sahip sarayıdır. Ancak başkente çok uzak olmasından dolayı hiçbir zaman devletin yönetim merkezi olarak kullanılmamıştır.

Cevap: E

18. Osmanlı padişahlarının görevleri arasında, devlet memurlarını atamak ve görevden almak, ülkede adil bir yönetim sağlamak, orduya sefer sırasında başkomutanlık yapmak, savaşa ve barışa karar vermek, kanun yapmak, sefer karar vermek gibi görevleri vardır. Ancak fetva (ifta) belgesi yönetimle ilgili kararların dine uygun olup olmadığı hakkında yayınlanan belgelerdir. Bu konudaki tek yetkili padişah değil şeyhülislamlardır.

Cevap: D

19. **Millet Sistemi:** Osmanlı devletinde yaşayan her milletten tebaanın, hukuki, siyasi ve idari yapısının dini inanç temellerine göre şekillendirildiği sisteme verilen isimdir. İstanbulun fethinden sonra Fatih zamanında oluşturulmuştur. Böylece Osmanlı'da yaşayan halkarını dini ve ibadet konusunda özgür olmaları sağlanmıştır. Hoşgörülü yönetim anlayışının kanıtıdır.

Gulam Sistemi: Savaş esiri olarak alınan askerlerin sarayda ve orduda görev almak üzere yetiştirilmesi sistemidir. En çok dikkat edilen konuların başında kölelerin islam ahlakına, Türk örf adetlerine uygun bir şekilde yetiştirilmesidir. İlk kez Karahanlı devletinde görülmüş, Gazneliler, Selçuklular, Safeviler, Memlükler ve Eyyübilerde de kullanılmıştır.

Kulluk Sistemi Devşirme sistemine dayalıdır. Özünde padişaha sadakatle bağlı olmak ve devlet yönetimiyle ilgili bilgi sahibi olmak vardır. Devşirme sisteminden gelen ve temel eğitimini tamamlayan yetenekli çocuklar Enderun mektebine alınır. (İç oğlanlar) eğitimleri tamamladıktan sonrada üst düzey bürokrat olurlardı.

Müsadere Sistemi: Osmanlıda görevini kötüye kullanan ve haksız kazanç elde ettiği tespit edilen görevlilerin mallarına devletin istediği zaman el koyması sistemidir. Amacı devlet görevlilerinin dürüst ve adil çalışmalarını sağlamak, fedaral yapılanmanın önüne geçmek ve merkezi otoriteyi kuvvetlendirmektir. Fatih döneminden itibaren uygulanmış ve II. Mahmut döneminde mülkiyet hakkını güvence altına almak amacıyla kaldırılmıştır.

Malikane Sistemi: İltizam sisteminin sürekli hale gelmesi uygulamasıdır. İltizamda mültezimlere belirli bir süreyle verilen vergi toplama görevi, malikane sisteminde ömür boyu verilmiştir. Malikane sisteminde vergi toplama işi kaydı hayat şartıyla veriler ve miras bırakılamazdı. Ancak devredilebilirdi. Sistem Osmanlıda beklentiyi tam anlamıyla karşılayamamış ve özel mülkiyet anlayışının yaygınlaşmasına sebep olmuştur.

Cevap: A

YARGI YAYINEVİ

20. **Arpalık:** Osmanlıda idare, saray ve bilim insanları ile, görevlerine son verilen veya emekli olan din memurlara ödenen maaş veya ek ödenektir. İdari, saray insanları ve ilmiye mensuplarına maaşlarından ayrı olarak verilen ödenektir.

Zeamet: Gelirleri 20.000 ile 100.000 akçe arasında değişen hazine ve tımar defterdarlarına, alay beylerine, kale dizdarlarına ve orta dereceli devlet memurlarına verilen dirlik arazidir.

Tımar: Gelirleri 3.000 ile 20.000 akçe arasında değişen çift dereceli devlet memurlarına verilen dirlik arazileridir.

Malikane: İltizam sisteminde vergi gelirlerinin mültezimlere ömür boyu verilmesi sistemidir. Malikaneler miras bırakılamaz ancak devredilebilirdi.

Has: Yıllık gelirleri 100.000 akçeden fazla olan arazilerdir. Gelirleri padişaha, hanedan mensuplarına üst düzey devlet memurlarına verilen topraklardır. Sadrazam, nişançı, defterdar, kazasker, beylerbeyi gibi üst düzey memurlara hasarazı tahsis edilirdi.

Cevap: B

21. Osmanlı devletinin ticareti geliştirmek amacıyla kuruluşundan itibaren çeşitli çılaşmalar yürütmüştür.

- Fatih Sultan Mehmet döneminde Venediklilere ticari imtiyazlar vermesi hem olası bir haçlı birliğine karşı Venediklileri birliğin dışında tutmak hem de ticareti canlandırma amacı güdülmüştür.
- Yavuz Sultan Selim döneminde (1517-1518) Mısır seferinin amaçlarından biri Baharat ticaret yoluna egemen olmaktı.
- Osmanlı ülkesinde ticaret yollarında hem kervansaraylar, bedestenler, hanlar yapılmış hem de tüccarların güvenliğini sağlamak için, derbent, menzil ve makkar teşkilatları kurulmuştur.
- Yabancı tüccarlardan düşük gümrük vergileri alınmış, gümrük ticareti anlaşmaları yapılmıştır.
- Ancak coğrafi keşifler Osmanlı Devletinin elinde bulunan, İpek, Baharat yolu ve Akdeniz limanlarına alternatif yollar bulmak, Osmanlıya vergi ödemeden Hindistan ve Çine ulaşmak için Avrupalılar tarafından başlatılmıştır. Osmanlının coğrafi keşiflere destek vermesi beklenemez. Bu keşifler Osmanlı ekonomisi için olumsuzdur.

Cevap: A

22. Osmanlı devletinde kuruluş döneminde devletin üst düzey kadrolarına Türkler yerleştiriliyordu. Devşirme Usulü I. Murat döneminde başlamış olmasına rağmen yine aynı dönemde sadrazamlık makamı oluşturulmuş ve Candaroğulları sülalesinden Kara Halil Paşa sadrazam olmuştur. Fatih dönemine kadar da hep aynı aile sadrazamlık görevini yürütmüştür. Fatih dönemi devlette merkeziyetçi yapının en güçlü olduğu dönemdir. Osmanlı devleti bir hanedan devletidir. Dolayısıyla önemli kadroların Türk ailelerin elinde olması Türklerin kadrolarda nüfuz sahibi olması, hatta Osmanlı hanedanına alternatif bir hanedan oluşması anlamına geldiği için önemli kadrolara Türkler yerine devşirmelerin getirilmesi uygulaması Fatih Sultan Mehmet döneminde başlamıştır. Böylece Fatih Sultan Mehmet döneminden itibaren Osmanlı hanedanlığına alternatif olabilecek herhangi bir Türk ailesi ortaya çıkmamış ve devletin merkeziyetçi yapısı korunmuştur.

Cevap: E

23. Yavuz Sultan Selim (1517 - 1518) Mısır Seferi ile beraber Kuzey Afrika ve Doğu Akdeniz'de çok önemli bir üs elde etmiş, Memlüklü devletine son vermiş, kutsal toprakları ele geçirmiş, kutsal emanetleri İstanbul'a getirmiş, Memlüklülerin koruması altında olan halifelik makamı Osmanlı hanedanlığına geçmiş ve Yavuzdan sonraki tüm Osmanlı padişahları aynı zamanda İslam halifesi olmuştur. Memlük hazinesi ve Baharat yolu kontrolü Osmanlıya geçmiş ve Osmanlı devleti ekonomik olarak çok güçlenmiş hatta gücünün zirvesine ulaşmıştır. 1517 Mercidabık Savaşıyla Suriye ve Filistin toprakları Osmanlı egemenliğine geçmiştir.

Ancak Anadolu Türk Siyasal birliğinin sağlanabilmesi için Anadolu'da bir Türk devletinin Osmanlıya katılması gerekmektedir. Anadolu Türk Siyasal birliği kesin olarak, Mısır Seferinden hemen önce Dulkadiroğulları ile 1515 yılında Maraş Elbistan'da yapılan Turnadağ Savaşı ile yine Yavuz Sultan Selim döneminde sağlanmıştır.

Cevap: A

YARGI YAYINEVİ

24. Osmanlı devletinin batıya ilerleyebilmesi ve İslamiyeti Avrupa'da yayabilmesi için Avrupa'da güçlü merkezi bir siyasi organizasyonun bulunması gerekir. XV. ve XVI. yy. larda Avrupa'da derebeyliklerin zayıflayıp merkezi krallıkların güçlendiği dönemlerdir. Fatih Sultan Mehmet'ten itibaren hristiyan birliğinin oluşmasını önlemek için bazı çözümler üretilmiştir.

- Fatih döneminde İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks partikliğinin faaliyetlerine devam ettirilmesi ve hatta Fatih'in Kayserii Rum olması Venedikli tüccarlara ticari imtiyazlar verilmesi
- Kanuni döneminde mezhepsel farklılıktan yararlanmak için Halasburglara karşı Fransızların desteklenmesi ve kapitülasyonlar verilmesi
- Katolik mezhebine bir tepki olarak ortaya çıkan protestanlık hareketlerine ve Alman prenslerine destek olunması gibi uygulamaların ortak amacı Avrupa hristiyan birliğini parçalamak ve Osmanlıya karşı oluşacak haçlı birliğini engellemektir.

Cevap: E

25. **Kemal Paşazade:** II. Beyazıt, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman döneminde şeyhülislamlık yapmıştır. Molla Lütfinin öğrencisi Ebusuud efendinin hocasıdır. Osmanlının en önemli tarih eserlerinden olan Tevarih-i Ali Osman'ın yazarıdır.

Zembilli Ali Cemali Efendi: Kanuni Sultan Süleyman'ın ilk saltanat yıllarında görev yapmış Şeyhülislamdır. Rodos seferine katılmış ve ilk cuma namazını kıldırmıştır. Kendine sorulan soruları sarkıttığı zembille dinleyip cevapladığı için bu lakabı almıştır.

Sadullah Sadi Efendi: Kanuni dönemi İstanbul kadısıdır, İbni Kemal'den sonra şeyhülislamlık yapmıştır. Önemli eserleri Fetevay-i Sadiye, Hasiye Ala Serdi Hidaye vardır.

Çivizde Muhiddin Mehmet Efendi: I. Süleyman döneminde Sadullah Sadi Efendiden sonra şeyhülislamlık yapmıştır. Rumeli Kazaskerliği yapmıştır.

Ebussuud Efendi: I. Süleyman ve II. Selim dönemi şeyhülislamıdır. 1545'te göreve gelmiş 1574 yılına kadar şeyhülislamlık yapmıştır. Kanuni döneminde Şeri yasaları düzenlemiştir. İstanbul ve Bursa kadılığı ve Rumeli kazaskerliği yapmıştır. Önemli eserleri Duaname, Kanunname, Uvanları Hoca Celebi, Diyar-ı Rumun Zemahşerisi

Cevap: E

26. Osmanlı Devletinde I. Murat döneminden itibaren devşirme sistemi uygulanmıştır. Devşirme sistemi savaşlarda esir alınan hristiyan çocukların Türkleştirip, müslümanlaştırılması, belirli bir temel eğitimden geçmesi (acemi oğlanlar ocağı) yeteneklerine göre devlet memuru (enderun mektebi) asker (yeniçeri ocağı) yapılması sistemidir. Böylece Osmanlı Devleti devşirme sistemi uygulamasıyla idari ve askeri personel ihtiyacını karşılamıştır.

- Ancak uygulanan bu sistemin tebaa içerisinde etnik yapıda çeşitliliği artırma gibi bir amacı yoktur.
- Osmanlı devletinin kuruluşundan itibaren gayrimüslim kültürünü ortadan kaldırmak gibi bir amacı ve bu yönde herhangi bir çalışması da yoktur. Aksine özellikle balkan topraklarında uygulanan istimalet (hoşgörü) politikasıyla gayrimüslimlere din ve ibadet özgürlüğü sağlanmıştır. Tanzimat ve ıslahat fermanlarıyla birlikte gayrimüslim tebaya çok geniş haklar verilmiştir.

Cevap: B

27. Fatih Sultan Mehmet Osmanlı devletinin en entellektüel padişahlarından biridir. Osmanlıda bilim kültür faaliyetlerini desteklemek amacıyla Sahni Somon medresesini yaptırmış ve dönemin ünlü alimlerine müderrislik yaptırmıştır. Hem islami bilimlerin hem de pozitif bilimlerin öğrenilmesi için vakfiyesine de yazdırmıştır. Ancak XVII. yy dan itibaren medreselerde pozitif bilimlerin "felsefiyat" gerekçesiyle kaldırılması pozitif bilimlere gereken önemin verilmediğinin göstergesidir. Pozitif bilimler yerine islami bilimlerin önemi artmaya başlamıştır.

Cevap: D

28. Şehzadelerin sancağa çıkması uygulaması Orhan Bey döneminde başlamış ve I. Ahmet'e kadar devam etmiştir. Şehzadelerin sancakta yöneticilik yapması devlet yönetimini yaşayarak öğrendiği, tecrübe kazandığını, divana gelen davalara bizzat bakması halkın şikayetleriyle yakından ilgilendiğini, lale, defterdar, nişancı, divan katibi, kapı ağası gibi görevlilerle birlikte sancağa çıkması, tecrübeli devlet adamlarından eğitim aldıklarının göstergesidir.

Cevap: E

YARGI YAYINEVİ

29. Yeniçeri Ordusu, Osmanlı merkez ordusunun en kalabalık bölümüdür. Asker kaynağı devşirme sistemidir, barış zamanı başkentin güvenliğinden sorumludurlar. Başka işle uğraşmaları yasaktır, ocakta kalırlar devletten her üç ayda bir (ulufe) maaş alırlar, kazandıkları savaşlardan ganimat ve Fatih Sultan Mehmet döneminden itibaren her padişah değişikliğinde (culus) bahşişi alırlar.

Kanuni döneminde sayısı 12 - 14 bin arasında değişen yeniçerilerin XVI yy. sonlarına doğru 40 bin kişilik bir orduya dönüşmesi devletten daha fazla askerin maaş alması hazine giderlerinde artış yaşandığının göstergesidir.

Cevap: B

30. 1683 yılında Osmanlı Ordusu Viyana önlerinde bozguna uğramış ve sonrasında Papa önderliğinde Avusturya, Rusya, Malta, Lehistan ve Venedik Osmanlıya karşı kutsal ittifakı oluşturmuş. 1683 - 1699 yılları arasında Osmanlıda "Felaket Seneleri" "Küçük Kıyamet" olarak, Avrupa'da "Büyük Türk Savaşı" olarak adlandırılan 16 yıllık savaşı dönemi yaşanmıştır, Osmanlı devleti bu savaşlardan sonra, Macaristan'ın büyük bir bölümünü, Dalmaçya kıyılarını ve Karadenizin Kuzey sahillerini kaybetmiştir.

Savaşlardan sonra Karlofça ve İstanbul anlaşmaları imzalanmıştır. Osmanlı devleti tarihinde ilk kez bu kadar büyük toprak kaybetmiş ve Sakarya meydan muharebesine kadar devam edecek olan Avrupa karşısında Türk geri çekilişi başlamıştır.

Cevap: D

31. 1720 - 1721 tarihleri Osmanlı tarihinde Lale Devri (1718 - 1730) içerisinde bir tarihtir. Lale devri Osmanlı devletinde batılaşma hareketlerinin başladığı dönemdir. Lale Devrinde Avrupanın önemli başkentlerine (Paris, Viyana) geçici elçilikler açılmış ve batıdaki kültürel, askeri, siyasi gelişmelerin yakından takip edilmesi hedeflenmiştir.

Lale Devrindeki Paris elçisi (Sefiri) 28 Mehmet Çelebi'dir.

Cevap: E

32. **Mektebi Sultani:** 1868 yılında Sultan Abdülaziz tarafından kurulmuş orta dereceli okullardır. Okulda ilk üç yıl (iptidai) ilkokul beş yıl (idadi) lise eğitimi verilirdi. Amaç enderun mektebine üst düzey eğitimli görevliler yetiştirmektir.

Mekteb-i Maarif-i Adliye: II. Mahmut döneminde Enderun mektebine alternatif olarak nitelikli üst düzey bürokrat yetiştirmek amacıyla kurulan kurum.

Mektebi- Mülkiye: Osmanlı devletinin çağdaşlaşma, batılaşma amacıyla 19. yy da kurulmuş, devlet görevlisi yetiştiren okuldur. Bugün eğitim öğretim hayatına siyasal bilgiler fakültesi olarak devam etmektedir. 1859 yılında Sultan Abdülmecit tarafından kurulmuştur.

Mektebi Ulumu Edebiye: 1839 yılında II. Mahmut tarafından, Sıbyan mektebini bitiren başarılı erkek çocukların dini bilgiler öğrenmek için devam ettikleri okuldur.

Mektebi Harbiye: 1835 yılında II. Mahmut tarafından kurmay subay yetiştirmek amacıyla kurulmuş askeri mekteptir.

Cevap: B

33. XVIII. yy da Osmanlı devletinde nüfus miktarı, ekonomik potansiyel, devlet politikası ve siyasi güç anlamında pek çok değişikliğin yaşandığı devletin toprak ve güç kaybettiği ve ayakta kalabilmek için Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edildiği dönemdir. Ancak yönetim biçimi XIX. yy da (1876) Kanuni Esasinin ilanı ile ilk kez değişmiştir. Hem Osmanlı hem de Türk siyasal tarihinde ilk kez anayasal yönetime XIX. yy. sonlarında geçilmiştir.

Cevap: D

YARGI YAYINEVİ

34. XVIII. yy da Osmanlı - Rusya Balkanlara, Kırıma ve Kafkasya'ya egemen olma mücadelesi yaşanmıştır. XV. yy dan beri Osmanlı'nın elinde olan bu coğrafyalar XVIII. yy da Rusya tarafından ele geçirilmeye çalışılmıştır.

- Rusya'nın devlet politikası haline gelmiş tarihi planı sıcak denizlere inmek ve dünyanın önde gelen büyük sömürgeci devletlerinden biri olmaktır. Ülkenin coğrafi konumu düşünüldüğünde bu planı gerçekleştirmesinin üç yolu vardır.

1. Karadenizin kuzeyinde bulunan Kırım'ı Osmanlıdan koparıp ilhak etmek (Küçük Kaynarca ve Yaş anlaşmalarıyla hedefine ulaşmıştır.) Kırım üzerinden Karadenize açılmak ve İstanbul ve Çanakkale boğazlarını ele geçirmek
2. Balkanlarda Osmanlı egemenliğinde yaşayan ve Ruslarla aynı ırktan gelen Slav ırklarının haklarını bahane ederek Osmanlı iç işlerine karışmak (Küçük Kaynarca ile hedefine ulaştı) Balkan halklarını Osmanlıya karşı kışkırtmak, Balkanlarda Rusya güdümünde küçük devletler kurmak
3. Kafkasya, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri üzerinden doğu Akdenize ulaşmak ve bu planı gerçekleştirmek için Osmanlı devletinin "Millet-i Sadıka" dediği, Ermenileri Osmanlıya karşı kışkırtıp Rusya güdümünde Ermeni devleti kurdurmak

Cevap: E

35. Ayastefanos (Yeşilköy) anlaşması 1877 - 1878 Osmanlı Rus Savaşı (93 Harbi) sonrası imzalanan ateşkes ve barış anlaşmasıdır. Anlaşma şartları Osmanlı devleti için çok ağırdı ve Rusya'yı balkanlarda çok güçlü bir hale getiriyor, İngiltere ve Avusturya gibi devletlerin bölgedeki çıkarlarına ters düşüyordu. Dönemin padişahı II. Abdülhamit İngiltere'ye Kıbrıs'ı vermek şartıyla Ayestefanos anlaşmasının yeniden görüşülmesini ve şartlarının yumuşatılmasını talep etmiştir.

Yerine imzalanan Berlin Anlaşması ile Osmanlı devletinin balkanlardaki varlığı kısı süre daha devam etmiştir. Berlin anlaşması ile

- Sırbistan, Karadağ, Romanya bağımsız olmuş
- Bosna Hersek özerk olmuş
- Kars, Batum, Artvin, Ardahan Rusyaya bırakılmış
- Osmanlı Ermeni ve Giritli Rumlara ıslahatlar yapmayı kabul etmiştir.

Cevap: E

YARGI YAYINEVİ

36. XIX. yy Osmanlı devletinde bölünme ve parçalanmanın başladığı siyasi ve ekonomik olarak devletin çökme durumuna geldiği dönemdir. Bu yüzyılda 1853 - 1856 Kırım Savaşı yaşanmış ve Osmanlı devleti ilk kez bu savaş için İngiltere'den dış borç almıştır.

1881'de alınan dış borçların faizi bile ödenemez duruma gelmiş ve devlet ekonomik iflasını açıklamıştır. Buna karşılık alacaklı devletler Duyunu Umumiye (genel borçlar idaresi) aracılığıyla Osmanlının gelir kaynaklarına el koymuşlardır.

1838 Balta Limanı anlaşması ile İngiltere'den alınan iç gümrük vergisi kaldırılmış ve Osmanlı ekonomisi dışa bağımlı hale gelmiş ve Osmanlı devleti Batının açık pazar haline gelmiştir.

Ancak kapitülasyonların sürekli hale gelmesi XVIII. yy de 1739 Belgrat anlaşmasına arabuluculuk yapan Fransa'ya 1740 yılında padişah I. Mahmut döneminde gerçekleşmiştir.

Cevap: C

37. XIX. yy da sömürgecilik amacı doğrultusunda Osmanlıdan toprak elde eden devletler arasında Almanya ve İtalya yer alamaz. Bunun sebebi bu yüzyılda bu iki devletin henüz kendi sanayi devrimlerini gerçekleştirmemiş ve sömürgecilik faaliyetlerine katılmamış olmasıdır.

Cevap: B

38. 1856 yılında demokratikleşme çalışmaları doğrultusunda padişah Abdülmecit tarafından ilan edilen ıslahat fermanında sadece gayrimüslimler ile ilgili maddeler bulunmaktaydı. Fermanda gayrimüslimlere devlet memuru olma, cizye vergisinin (gayrimüslimden alınan ürün vergisi) kaldırılması, okul, banka, şirket açma ve mülkiyet hakkının genişletilmesi gibi haklar verilmiştir. Müsadere sistemi özel mülkiyet güvence altına alınması amacıyla kademeli olarak II. Mahmut ve Tanzimat fermanlarında kaldırılmıştır.

Cevap: D

39. 1877 - 1878 Osmanlı - Rus savaşı (93 Harbi)'nda Osmanlı devleti yenilmiş peşinde önce Ayestefanos (Yeşilköy), Berlin anlaşmaları imzalanmıştır.

Savaş sonrası Kars, Ardahan, Batum ve Artvin Rusya'ya bırakılmış, Ermeni ve Giritli Rumlara bir dizi ıslahat sözü verilmiş ve Ermeni meselesi uluslararası bir sorun haline gelmiştir. Osmanlı savaştan yenilgiyle ayrıldığı için Rusyaya savaş tazminatı ödemiştir. Bulgaristan Osmanlıya bağlı bir prensliğe dönüşmüş ve 1908'de bağımsızlığını ilan etmiştir.

Cevap: A

40. Dömeke meyden muharebesi 1897 yılında gerçekleşmiştir.

Sırbistan, Karadağı ve Romanya 1878 Berlin anlaşmasıyla bağımsız olmuşlardır.

Yıldız sarayı 1876 yılında devletin merkezi haline gelmiştir.

Tüm bu gelişmeler padişah II. Abdülhamit dönemi (1876 - 1909) gerçekleşmiştir.

Cevap: A

41. **Mühendishane-i Berri Hümayun (Kara Subay Okulu) (1795)** Osmanlı ordusu için topçu ve istihkam subayı yetiştiren III. Selim döneminde açılan okuldur.

Mektebi Harbiye 1835'te II. Mahmut zamanında subay yetiştirmek için açılan askeri okuldur.

Galatasaray Sultanisi 1868'de padişah Abdülaziz döneminde Fransız eğitim sistemine göre İstanbul'da açılan orta dereceli eğitim kurumudur.

Mekteb-i Tıbbiyei Şahane 1827 yılında padişah II. Mahmut tarafından açılan ilk tıp fakültesidir. Okul bugünkü İstanbul Üniversitesi tıp fakültesinin Osmanlı son dönemindeki adıdır.

Cevap: D

42. Tanzimat dönemi (1839 - 1876) Osmanlı devletinde demokratikleşme ve yenileşme hareketlerinin yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde ilk özel gazete olan Ceride-i Havadis yayın hayatına başlamış. 1868 yılında kadınlara yönelik ilk dergi Mukadderat (İslam kadınları) yayın hayatına girmiş 1840 yılında Vilayet nizamnamesi ile idari birimler yeniden düzenlenmiş, Sultan Abdülmecit döneminde 1846'da Darülfinun'un temeli atılmıştır. İstanbul'da ilköğretim zorunlu hale getirilmesi Tanzimat döneminden önce II. Mahmut dönemi yenilik çalışmalarındandır.

Cevap: C

43. II. Abdülhamit döneminde Japonya'ya iadei ziyarete gönderilen ve dönüş yolunda tayfuna yakalanıp batan Türk - Japon ilişkilerinin gelişmesine ve yakınlaşmasına sebep olan Türk gemisi Ertuğrul fırkateynidir.

Cevap: B

YARGI YAYINEVİ

44. XIX. yy Osmanlı devleti için ekonomik ve toprak kayıplarının en yoğun yaşandığı ancak demokratikleşme alanında en somut adımların atıldığı ve önemli gelişmelerin yaşandığı yüzyıldır.

1876 yılında yayınlanan Kanuni Esasi ile birlikte Osmanlı ve Türk siyasal tarihinde ilk kez Anayasal sisteme geçilmiş, hukukun üstünlüğü ilkesi kabul edilmiş ve ilk kez meclis (parlemento) açılmıştır.

Osmanlı devletinde rejim değişikliği yaşanmış mutlak monarşi yerine meşruti monarşi uygulanmaya başlanmıştır.

Cevap: E

45. Osmanlı devletinin Avrupalı devletlerden aldığı dış borçları ödeyememesi üzerine 1881 yılında duyunu umumiye idaresi kurulmuş ve devletin gelir kaynaklarına Avrupalı devletlerce el koyulmuştur.

Bu gelir kaynakları arasında tuz, tütün, ipek, orman, damga vergisi gelirleri gibi gelirler vardır. Ancak cizye vergisi 1839'da Tanzimat fermanıyla daha önce kaldırılmıştır.

Cevap: B

46. **Tercüman-ı Hakikat:** Ahmet Mithat Efendi tarafından 1878'de çıkarılan, halkın anladığı dilde yazılar içeren, gericiliğe ve tutuculuğa savaş açan, ittihatçılara karşı bir politika izleyen, Cumhuriyetin ilk yıllarına kadar yayın hayatına devam eden gazetedir.

Sabah: 1875 yılında İstanbul'da çıkarılmıştır. Başyazarı Şemsettin Sami'dir. Sık sık sansüre takılmıştır. I. Dünya Savaşı sonunda "Peyam-ı Sabah" adını almış Milli Mücadele döneminde TBMM'ye karşı muhalefet etmiştir.

İkdam: 1894'de İstanbul'da Ahmet Cevdet Oran tarafından çıkarılan gazetedir. Matbaa makinesi kullanan ve milli mücadele döneminde Anadolu'ya muhabir gönderen ilk gazetedir.

Sırat-ı Müstakim: 1908 yılında Mehmet Akif Ersoy tarafından islamcılık fikri doğrultusunda çıkarılan dergidir. Diğer adı Sebilürreşat'dır. Milli mücadele yıllarında öncü rol oynamıştır.

Şura-yı Ümmet: 1902 - 1929 yılları arasında yayın yapan Jön Türk dergisi, İttihat ve Terakkinin yayın organıdır. Bahaeddin Şakir ve Sami paşazade tarafından kurulmuş, İstanbul, Selanik ve Paris'te yayınlanmıştır.

Cevap: A

47. Tanzimat dönemi padişahlarından Sultan Abdülaziz 1867 Fransa'da düzenlenen bir resim sergisine katılmak için Fransız imparatoru III. Napoleon'un davetiyle 47 günlük bir Avrupa gezisine çıkmıştır. Osmanlı padişahları içerisinde yurt dışına gezi düzenleyen ilk padişahtır.

Bu gezinin amaçları içerisinde Rusya'nın Osmanlı üzerindeki planlarını Avrupalı devletlere anlatmak ve bu konuda destek almak, Avrupalı devletlerden maddi destek almak, Osmanlı medeniyetinin ne kadar ileri seviyede olduğunu Avrupalalıra hissettirmek ve Osmanlı ülkesinde yaşayan hristiyan tebaya padişahın Avrupadaki saygınlığını gösterme ve yenilikçi bir padişah olan Sultan Abdülaziz'in avrupadaki sanayi, teknoloji ve sanatsal anlamdaki ilerlemeyi yerinde görme isteği gibi nedenler vardı. Ayrıca bu dönemde İngiliz ve Fransızların sömürgelerinde bulunan Cezayir ve Hindistandaki müslümanlarla mücadele içindeydi. İslam halifesi sıfatıyla Sultan Abdülaziz'e yakın ilişkiler kurmak Avrupalı devletlerinde çıkarlarına uygundu.

Cevap: C

48. 1877 - 1878 yılları arasında gerçekleşen Osmanlı Rus Savaşı (93 Harbi) Osmanlı devletinin Ruslar karşısında büyük bir malubiyet almasıyla sonuçlanmış, Rusya ile Ayestefanos (Yeşilköy) anlaşması imzalanmış. Ancak Rusya balkanlarda çok güçlendiği ve Avrupalı devletlerin çıkarlarına aykırı olduğu için yerine aynı yıl Berlin anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre;

- Sırbistan, Karadağ, Romanya Osmanlıdan ayrılmış bağımsız olmuş
- Bulgaristan Osmanlıya bağlı bir prensliğe dönüşmüş
- Doğuda Kars, Ardahan, Batum ve Artvin Rusya'ya bırakılmış
- Giritte yaşayan Rumlara ve Ermenilere bir dizi ıslahat yapılacağı kararlaştırılmış ve Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödemeyi kabul etmiştir.
- Anlaşmaya arabuluculuk yaptığı için Kıbrıs'ın yönetimi geçici olarak İngiltere'ye bırakılmıştır.

Cevap: B

YARGI YAYINEVİ

49. Trablusgarb Savaşı, sanayi devrimini tamamlayan ve sömürgecilik yarışında kendine yer bulmak isteyen İtalya'nın Osmanlının Kuzey Afrikada kalan son toprağı olan Trablusgarb'a 1911 yılında saldırmasıyla başlamıştır.

Osmanlı devleti bölgeye karadan ve denizden ordu gönderememiş ve Mustafa Kemal ve Enver Paşa gibi gönüllü subaylar cepheye gönderilmiştir. Savaştaki Derne ve Tobruk başarıları Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısıdır. Ancak İtalya'nın Rodos ve 12 adayı ablukaya alması ve Balkan savaşlarının başlaması sebebiyle 1912 yılında Uşi barış anlaşması imzalanmıştır.

Böylece Osmanlı Kuzey Afrikadaki son toprağını kaybetmiş, bölge halkının dini açıdan halifeye bağlı olması kabul edilmiş, Yunan işgali tehlikesine karşı 12 ada ve Rodos İtalya'ya bırakılmıştır. Trablusgarbın Duyunu Umumiyeye olan borçların İtalyanlar tarafından ödenmesi kararlaştırılmıştır. Tarihte ilk savaş uçağı bu savaşta İtalyanlar tarafından kullanılmıştır.

Cevap: E

50. İtalya Sanayi devrimini tamamladıktan sonra Akdeniz'de güçlenebilmek için bazı çalışmalar yapmıştır. I. Dünya Savaşı yaklaşırken itilaf bloğu devletleri de kendilerine taraftar bulabilmek için karşılıklı anlaşmalar yapmışlardır.

24 Ekim Racconigi Anlaşması ile İtalya Rusya'nın boğazlar üzerindeki emelleri kabul etmiş, Rusya'da Trablusgarb ve Bingazi'deki işgal planı için İtalya'yı desteklemiştir. İngiltere ve Rusya I. Dünya Savaşında İtalya'yı yanların çekebilmek için işgale görünürde sessiz kalmış ancak gizliden desteklemişlerdir.

Cevap: B

51. I. Dünya Savaşında Osmanlı ve Rusya Kafkasya cephesinde karşı karşıya gelmişlerdir. Rusya'nın doğu Anadolu'ya egemen olma planına karşı Osmanlı Azerbaycan ve Hazar denizine ulaşmayı hedeflemekteydi. Cephede Savaş sırasında Sarıkamış harekatı düzenlenmiş, Ruslar Muş, Bitlik, Erzurum ve Van'ı işgal etmiş Erzincan ateşkesi imzalanmış ve savaşta Rusya'da devrim yaşanınca Bolşeviklerle Osmanlı arasında Brist-Litowsk anlaşması imzalanmıştır.

Kafkas cephesindeki savaşı bitiren ve Bolşevik Rusya'nın savaştan çekildiği anlaşmadır. Bolşevikler savaş sırasında Çarlık Rusya'nın işgal ettiği Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlıya bırakmıştır.

Cevap: C

52. Kuvayi milliye hareketi 1918 Mondros Ateşkes anlaşmasına göre Osmanlı ordusunun terhis edilmesi ve işgallere karşı savunmasız bırakılması üzerine halkın kendi imkanlarıyla oluşturduğu düzensiz, disiplinsiz askeri güçtür. Mondros'a göre Osmanlı toprakları itilaf devletleri tarafından işgal edilince Kuvayı Milliyeciler kendi bulundukları bölgelerde Rum ve Ermeni çeteleriyle mücadele etmiş özellikle batı cephesinde Yunanlıların megala idaa "Büyük Yunanistan" düşüncesi doğrultusunda İzmir ve çevresini işgal edince bölge halkı kuvayı milliye aracığıyla işgallere direnmeye çalışmıştır. Osmanlı ordusu dağıtıldıktan sonra TBMM düzenli orduyu kurana kadar Kuvayi milliye hem kendi bölgesinde düşmen işgalini yavaşlatmış hem de TBMM'şe karşı çıkan isyanları bastırmış, yurt içinde asayişi sağlamaya çalışmıştır. Düzenli ordu kurulunca görevini tamamlamıştır.

Cevap: B

53. **Amiral Bristol:** Yunanlıların Megola idea kapsamında batı anadoluda Yunan devleti kurmak amacıyla İzmir işgal etmesi ve bu işgale yasal zemin olarak Wilson ilkelerini göstermesi üzerine batı anadoluda demogojik ve kültürel yapıyı araştırmak için bölgeye gelen ABD'li brokrat ve askerdir.

General Harboard: İngilizlerin aldığı destekle doğu Anadoluda, kendi devletlerini kurmak isteyen Ermenilerin bölgedeki nüfus yoğunluğunu ve Ermeni devletin kurulup kurulamayacağını tespit etmek amacıyla bölgeye gelen ABD'li bürokrattır.

Mazarakis: Mudanya Ateşkes anlaşmasında Yunanistan'ı temsil etmiş üç kez genel kurmay başkanlığı yapmış üst düzey Yunan komutandır.

Hrisontos: Karadeniz bölgesinde yaşayan Rumların Türkler tarafından katledildiğini; Trabzon, Samsun, Sinop ve Amasya'yı da içerisine alan özerk bir Pontus Rum devleti kurulması gerektiğini savunan raporunu Paris Barış konferansında gündeme getiren Trabzon meteopolitidir.

Venizelos: Yunanistan'ın itilaf devletleri tarafından savaşa girmesini sağlayan "megola idea" (Büyük Yunanistan) tezini ortaya atan yunan başkanıdır. Lozon Barış görüşmelerinde Yunanistan'ı temsil etmiştir. İsveç bilimler akademesine gönderdiği mektupla Mustafa Kemal Atatürk'ü Nobel Barış ödülüne aday göstermiştir.

Cevap: D

YARGI YAYINEVİ

54. I. Dünya Savaşından sonra imzalanan Mondros Ateşkes anlaşması Osmanlı devleti için çok ağır hükümler içermekteydi. Özellikle anlaşmanın 7. ve 24. maddeleri yapılacak işgallere hukuki birer zemin niteliği taşımaktaydı. Ateşkes anlaşmasını Osmanlı Devleti adına Damat Ferit hükümeti imzalanmıştır. Damat Ferit'in anlaşma imzalandıktan sonra halkın dirgin, ağırbaşlı, sukuret içinde olmasını istemesi, yapılacak işgallere karşı halkın sessiz kalmasını çok büyük tepkiler vermemesini, böylecede itilaf devletlerinin çıkarlarına uygun hareket edilmesini beklediğini göstermektedir.

Cevap: C

55. Mustafa Kemal Paşa 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a çıkmış ve hemen arkasından 22 Mayıs Samsun Raporunu hükümete göndermiştir. Raporda doğu karadeniz bölgesindeki karışıklığın sebebinin Türkler değil Rumlar olduğu, Rumların ideallerinden vazgeçerse sükunetin kendiliğinden sağlanacağını, Türklerin mande yönetimine girerek istemediği, İngiliz askerlerinin bölgeye haksız yere geldiği, bölgede Türklerin manda yönetimine girmek istemediği, İngiliz askerlerinin bölgeye haksız yere geldiği, bölgede Türklerin elinden alınacak silah ve cephane olmadığı ve Yunanlıların İzmir'i işgalinin haksız olduğu belirtilmiştir. Samsun Raporu İzmir'in işgalinin haksızlığını ortaya koyan ilk resmi, tarihi belgedir.

Cevap: B

56. **Enver Paşa:** İttihat ve Terakki Cemiyetinin en önemli isimlerinden, Erkanı Harbiye Umumi vekilliği yapmış, Osmanlı hanedanı damadıdır. 2. Balkan savaşı sırasında Edirne'yi Bulgaristan'dan almayı başarmıştır. Bu yüzden kendisine "Edirne Fatihi ve Hürriyet Kahramanı" unvanları verilmiştir.

Cevap Paşa (Cevat Çobanlı): Çanakkale deniz zaferinin kazanılmasındaki en önemli isimlerden biridir. 18 Mart gecesi Nusret mayın gemisiyle boğaza gizlice mayınları döşeyen ve sabah en büyük İngiliz gemisi "Quen Elizabeth"in çanakkale boğazına batmasına ve deniz savaşının zaferle sonuçlanmasını sağlayan komutandır. "18 Mart Kahramanı" olarak bilinir.

Rasnelli Niyazi Bey: Arnavut kökenli ittihat ve Terakki üyesi bir Osmanlı subayıdır. 31 isyanında Hareket ordusundaki subaylardandır. Balkan savaşlarında görev almıştır. II. Meşrutiyetin ilan edilmesi için Balkanlarda isyan başlatan kişidi. Meşrutiyetin ilanıyla "Hürriyet Kahramanı" unvanını almıştır.

Talat Paşa: İttihat ve Terakki cemiyetinin önemli liderlerinden ve kurucularından biri olan Osmanlı devlet adamıdır. 1908 ihtilalinin hazırlanmasında aktif rol almıştır. Babıali baskını sonrası içişleri bakanlığı, sadrazamlık gibi görevlerde bulunmuş üç paşalar. (Enver, Talap Cemal) iktidarını kurmuş, Osmanlının I. dünya savaşına girmesinde ve Ermeni Techir kanununda önemli rol oynamış 1921'de Berlinde bir Ermeni tarafından öldürülmüştür.

Rauf Bey: Osmanlının son dönemlerinde Kurtuluş Savaşında ve Cumhuriyetin ilk yıllarında önemli görevlerde bulunmuş bir siyasetçidir. Trablusgarb ve Balkan savaşlarındaki başarılarından dolayı "Hamidiye kahramanı" olarak bilinir. Mondros ateşkes anlaşmasında deniz kuvvetleri komutanı olarak Osmanlı devleti adına imzalayan kişidir.

Cevap: A

57. Milli mücadele döneminde yararlı cemiyetlerden biri olan Milli Kongre cemiyeti Prof. Dr. Esat Işık önderliğinde Milli talim ve terbiye cemiyeti üyeleri tarafından İstanbul'da kurulmuştur. Ulusal kurtuluşu hedeflemiş ve milli mücadeleyi bir bütün olarak ele almıştır. Silahlı mücadele tarafları değildir. Basın yayın yoluyla halkı işgallere karşı bilinçlendirme, Türk davasının haklılığını Dünya kamuoyuna duyurmaktı. Kurtuluş Savaşında Kuvayı miliye ifadesini ilk kullanan cemiyettir. İzmir'in işgalini protesto için 23 Mayıs 1919 toplanan Sultan Ahmet mitingi cemiyetin önemli çalışmalarındandır.

Cevap: A

58. Erzurum kongresi Doğu Anadolu ve doğu karedeniz mıntıkai hukuk cemiyetleri tarafından 23 Temmuz - 7 Ağustos 1919 tarihleri arasında gerçekleşen Mustafa Kemal Paşa'nın Kazım Karabekir'in davetlisi olarak katıldığı, milli mücadelenin en önemli gelişmelerinden biridir. Kongrenin amaçları arasında doğu karedeniz Pontus Rum devleti kurulmasını engellemek, Doğu Anadolu'da Ermeni devleti kurulmasını engellemek, Erzurum ve Trabzonda kurulan muhafaza-i hukuk cemiyetlerini birleştirmektir. Erzurum kongresi başkanlığına Mustafa Kemal Paşa seçilmiş, aldığı kararlar açısından tüm millet kapsayan, bağımsızlığı hedefleyen ulusal bir kongreye dönüşmüştür.

Cevap: E

59. Amasya Genelgesinde alınan "İstanbul hükümeti, üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirmektedir" ve "vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlike altındadır." ifadeleri milli mücadelenin gerekçesi (sebebi) açıklamaktadır.

"Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır" ifadesi ise amacı ve yöntemi belirler. Amaç milli bağımsızlık yöntem ise milletin azmi ve milletin kararlığıdır. Milletin kararı ifadesi aynı zamanda ileride demokrasiye geçileceğinin kanıtıdır.

Cevap: E

60. **Açıksöz:** 1919'da Kastamonu'da yayımlanan Hüsnü Açıksöz'ün kurduğu milli mücadele tarafları gazetedir. İstiklal Marşı ilk olarak 21 Şubat 1921 tarihinde bu gazetede yayımlanmıştır.

İleri: 1 Ocak 1918'de Celal Nuri İleri tarafından kurulmuştur. Milli mücadele tarafları yayınlar yapmış ve Mustafa Kemal'in birçok yazısı isimsiz olarak bu gazetede yayımlanmıştır.

Yenigün: 2 Eylül 1918'de Yunus Nadi tarafından kurulmuştur. Milli Mücadeleyi destekleyen yayın organlarından biridir.

Hadisat: 20 Ekim 1918'de yayın hayatına başlamıştır. Süleyman Nazif ve Cenap Şahabettin'in başyazarlığını yaptığı gazete Vilayet-i Şarkiye Müdafai Hukuki Milliye Cemiyetinin basın sözcülüğünü üstlenmiş milli mücadele tarafları yayın organıdır.

Minber: 1 Kasım 1918 ile 21 Aralık 1918 arasında İstanbul'da çıkarılan günlük gazetedir. Gazetenin kurucusu Ali Fethi Okyar'dır. Ortakları arasında Mustafa Kemal'de bulunmaktadır. Paşa Mondros'tan sonra İstanbul'da bulunduğu sürede bu gazetede köşe yazıları yazmıştır.

Cevap: B

61. Erzurum Kongresi (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919) aldığı kararlar açısından milli mücadelenin en önemli gelişmelerinden biridir. Kongre Vilayeti Şarkiye Müdafa-i Hukuk ve Trabzon Müdafai Hukuk Cemiyetleri ve Kazım Karabekir öncülüğünde toplanmış Mustafa Kemal kongreye Kazım Karabekir'in davetlisi olarak katılmış ve delege oylanyla kongre başkanı seçilmiştir.

Mustafa Kemal kongreden sonra "Rütbemi, resmi mevkimi, üniformamı attım" diyerek müfettişlik görevinden istifa ettiğini vurgulamış "Samimiyet, mertlik ve fedakarlık, azim, iman, beni çok cesaretlendirdi" diyerek milli mücadelenin kazanılacağına dair inancını ifade etmiştir. Ancak verilen paragrafta Mustafa Kemal'in temsil heyeti başkanı olarak seçildiğine dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Cevap: D

62. Amasya Görüşmeleri 21 - 22 Ekim 1919 tarihinde Temsil Kurulu ve İstanbul hükümeti arasında yayılan ilk resmi görüşmedir. Bu görüşmede taraflar ilk kez ortak karar almış ve birlikte hareket etmiştir. Görüşmeler Mustafa Kemal Paşa ve Salih Paşa arasında gerçekleşmiştir. Temsil kurulunun isteklerinden biri olan Mebuslar Meclisinin açılması İstanbul hükümeti tarafından kabul edilmiş ve taraflar arasında beş ayrı protokol izlenmiştir. Ancak İstanbul hükümetinin TBMM'yi tanıması gibi bir durum söz konusu değildir görüşme TBMM açılmadan (23 Nisan 1920) önce yapılmıştır. İstanbul hükümeti TBMM'yi değil Temsil kurulunu tanımıştır.

Cevap: B

63. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesini yayınladıktan sonra, İstanbul Hükümeti tarafından geri çağrılmış, Paşa da Anadolu'da kalmaya devam etmek için 9. Ordu Müfettişliği görevinden istifa etmiştir. Bu beklenmeyen gelişme karşısında İstanbul Hükümeti Mustafa Kemal Paşa'yı askerlik görevinden azletmiştir. Anadolu'da kalan kongrelere katılmaya devam eden Mustafa Kemal Paşa Sivas Kongresi sonrası Damat Ferit Paşa hükümetinin istifa etmesiyle İstanbul Hükümetine karşı ilk siyasi zaferini kazanmıştır. Salip Paşa hükümetiyle yapılan Amasya görüşmelerinden sonra, Temsil kurulu İstanbul hükümetine karşı güçlenmeye başlamış, milli mücadele hareketi Anadolu'da karşılık vermeye başlamıştır. Temsil heyetinin Ankara'ya geldiği gün (27 Aralık 1919) İstanbul hükümeti Mustafa Kemal'in askerlik görevinden azledilmediğini ve kendisinin istifa ettiğini açıklayarak Anadolu hareketinin güçlendiğini ve İstanbul hükümeti üzerinde etkili olduğunu göstermiştir.

Cevap: D

64. **Reşat Hikmet Bey:** Osmanlı diplomat ve devlet adamıdır. Brest Litowsk görüşmelerine katılmış, Mondros mütarekesini imzalayan heyet içinde yer almıştır. Son Osmanlı mebuslar meclisine İstanbul vekili olarak katılmış ve Meclis Başkanlığı yapmıştır.

Celalettin Arif Bey: İttihat ve terakki karşıtı Ahrar Fırkası'nın kurucularındandır. Saltanat Şurası üyelerindendir. Son Osmanlı Mebuslar Meclisinde Reşat Hikmet Bey'in ölümü üzerine meclis başkanlığı yapmıştır.

Rauf Bey: Osmanlının son ve Türkiye Cumhuriyetinin ilk dönemlerinde yaşamış asker ve siyasetçidir. Trablousgarb ve Balkan Savaşlarında gösterdiği başarılarından dolayı kendisine "Hamidiye Kahramanı" unvanı verilmiştir. Bahriye Nazırı sıfatıyla Mondros Mütarekesini Osmanlı devleti adanı imzalayan kişidir. Milli Mücadele döneminde Erzurum ve Sivas kongrelerine katılmış, İstanbul'un işgali sırasında Malta'ya sürgün edilmiştir. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucularındandır.

Cevap: C

65. 24 Nisan 1920'de Mustafa Kemal meclise önerge sunduğu sırada İstanbul itilaf devletleri tarafından resmen işgal altındaydı. Dolayısıyla padişahlık ve hilafet makamı baskı altında bulunuyor ve kendi iradesiyle kararlar alamıyordu. "Padişah ve halife baskı ve zordan kurtulduğu zaman, meclisin düzenleyeceği yasal ilkeler içerisinde durumunu alır." diyerek meclis iradesinin, dolayısıyla ulusal iradenin vereceği kararın hertürlü otoritenin üstünde tutulduğu anlaşılmaktadır.

Cevap: B

66. **Demirci Mehmet Efe:** İzmir'in işgalinden sonra Kuvayı Milliye'ye katılmıştır. 9 Aralık 1920'de TBMM hükümetinin düzenli orduya katılma kararını, Çerkez Ethem'in etkisiyle dikkate almamış ve üzerine kuvvet gönderilmiştir. 30 Aralık 1920'de TBMM'ye teslim olmuştur.

Çopur Musa: Kurtuluş Savaşı sırasında Afyon ve çevresinde "Halifelik elden gidiyor" diyerek halkı ayaklandıran isyancıdır. Milli kuvvetlere yenilen Çopur Musa Yunanlılara sığınmıştır.

Delibaş Mehmet: Konya'da Milli mücadeleye karşı gelişen ayaklanmanın lideridir. Konya'da Ankara hükümetini tanımadığını belirtmiş, İstanbul hükümetiyle yakın ilişkiler kurmuş ve kuvayı milliye komutanını esir almıştır. 2 Mayıs'ta başlayan Konya ayaklanması 22 Kasım 1920'de bastırılmıştır.

Cevap: A

67. I. TBMM kurucu bir meclistir ancak kendini tanımlarken milli mücadelede bölünme yaşanmaması için olağanüstü yetkilere sahip meclis olarak tanıtmıştır. İhtilalci bir meclistir. Üyeleri halk tarafından 4 yıllığına seçilir. Halkın tamamını temsil ettiği için ulusal bir meclistir. Meclis hükümeti sistemi vardır. Meclis başkanı aynı zamanda hükümetinde başkanıdır. Yasama ve yürütme yetkilerini (İstiklal mahkemeleri aracığıyla) yargı yetkilerini bünyesinde toplamıştır. Kuvvetler birliği ilkesini uygular.

Cevap: D

68. **Yörük Selim:** Kurtuluş Savaşında Güney cephede Maraş savunmasına katılmıştır.

Yüzbaşı Ali Sarp: Kurtuluş Savaşında Güney cephesinde Fransız işgal güçlerine karşı Urfa savunmasında önemli rol oynamıştır.

Çerkez Ethem: Kurtuluş Savaşı yıllarında Batı cephesinde Kuvayı Milliye komutanlarındandır. Kuvayı seyyarenin kurucusudur. Ali Fuat Paşa'yla Gediz muharebelerine katılmış, TBMM'ye karşı çıkan isyanları bastırmıştır. Düzenli orduya geçiş sırasında isyan etmiş ve Yunanis'ta sığınmıştır.

Şahinbey: Kurtuuş Savaşı sırasında Güney cephesinde Fransız işgaline karşı Antep savunmasında liderlik yapmış Kuvayı milliye komutanıdır.

Karayılan: Kurtuluş savaşı sırasında Güney cephesinde Fransız işgal kuvvetleri ve Ermeni çetelerine karşı mücadele etmiş önemli Kuvayı Milliye komutanlarındandır.

Cevap: C

69. Sakarya zaferinden sonra 2 Ocak 1922'de Ukrayna ile dostluk ve kardeşlik anlaşması, I. İnönü zaferinden sonra 1 Mart 1921'de Afganistan ile dostluk anlaşması, 16 Mart 1921'de Sovyet Rusya ile Moskova dostluk ve kardeşlik anlaşması imzalanmıştır.

Cevap: E

70. Mustafa Kemal topyekün savaşı tanımlarken sadece ordu mensuplarının değil tüm halkın maddi manevi tüm varlığını vatan savunmasına vermek olarak behsetmiş ve bunda tereddüt gösteren milletlerin mücadeleyi kazanamayacağını vurgulamıştır. Sakarya savaşından önce Başkomutanlık yetkisini alan Mustafa Kemal bu yetkiye dayanarak Tekalif-i Milliye emirlerini yayınlamıştır. 7 Ağustos 1921 tarihli emirlere göre

- Her ilde bir komisyon kurulacak
- Halk elindeki silah ve cephaneyi 3 gün içinde orduya teslim edecek
- Her aile bir asker giydirecek
- Yiyecek ve giyecek maddelerinin %40'ına elk koyulacak ve bedeli sonradan ödenecek
- Her türlü makineli aracın %40'ına el koyulacak
- Binek hayvanlarının ve taşıtların %2'sine el koyulacak
- Sahipsiz tüm mallara el koyulacak
- Tüm demirci, nalbant, terzi ve marangoz gibi iş sahipleri ordunun emrinde çalışacak
- Halkın elindeki araçlar bir defa olmak üzere 100 km mesafeye ücretsiz asker taşıyacak

Cevap: B

71. I. İnönü Zaferi TBMM'nin kurduğu düzenli ordu birliklerinin, İsmet İnönü komutanlığında batı cephesinde Yunanlılara karşı kazandığı ilk zaferdir. TBMM hükümeti bu zaferden sonra Sovyet Rusya ile 16 Mart 1921'de Moskova anlaşması imzalamış, Sovyet Rusya milli mücadeleye destek olmuştur. Zaferden sonra gerçekleşen Londra konferansında Misak-ı Milli kararları tüm dünyaya açıklanmış ve milli mücadele konusunda dünya kamuoyunun desteği ve haklılığımız sağlanmaya çalışılmıştır. 1 Mart 1921 tarihinde Afganistan ile dostluk anlaşması imzalanmış böylece TBMM hükümetini tanıyan ilk müslüman ülke Afganistan olmuştur.

Cevap: E

72. I. İnönü zaferinden sonra Sovyet Rusya ile imzalanan Moskova Dostluk anlaşmasında TBMM'yi Ali Fuat Cebesoy, Dr. Rıza Nur, Yusuf Kemal Tengirşenk temsil etmiştir.

Cevap: E

73. Milli Mücadele döneminde Mustafa Kemal Paşa'nın başkomutanlık yaptığı, çok sayıda üst rütbeli askerin şahit olduğu ve üstün başarılarından dolayı "subaylar savaşı" olarak bilinen savaş Sakarya Meydan Muharebesidir.

Cevap: A

74. Batı cephesindeki savaşların bitmesinin ardından İtilaf Devletleri ve TBMM yetkileri ateşkes görüşmelerine başlamıştır. Mudanya Ateşkes anlaşması (11 Ekim 1922) ile Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan alınmış, Misak-ı Milli büyük oranda gerçekleşmiştir. Anlaşma devletleri TBMM ile ateşkes imzaladığı ve bu görüşmelerine İstanbul hükümeti katılmadığı için, Osmanlı toprağı iken işgal ettikleri yerleri TBMM'ye bıraktıkları için Osmanlı devletini hukuken yok saymıştırlardır.

Cevap: B

75. Mudanya Ateşkes Anlaşması 12 Ekim 1922 tarihinde, Türkiye, İngiltere, Fransa ve İtalya arasında imzalanmış ve görüşmelere Yunanistan katılmamıştır. Anlaşma büyük taarruz zaferinin ardından Yunanlılar itilaf devletlerinden arabulucuk talep etmişler, Fransa ve İtalya İngiltere'yi yanlız bırakarak TBMM ile savaşa girmek istememiş bu da İngilizleri paniğe sürüklemiştir. Ayrıca İngilizlerin sömürgelerinden de destek alamaması İngilizleri TBMM karşısında yalnız bırakmıştır. Mustafa Kemal barış yanlısı politikalar Boğazlar ve Doğu Trakya'yı savaş yapmadan almaya çalışsada barış anlaşmasının kabul edilmesi durumunda Sovyet Rusya'nın TBMM'ye destek olacağını da açıklamıştır. Böylece köşeye sıkışan İngilizler Mudanya Ateşkes Anlaşması'nı kabul etmişlerdir. Bu anlaşmayla Kurtuluş Savaşının askeri aşaması bitmiş, Osmanlı devleti hukuken yok sayılmış ve kalıcı bir barış için görüşmeler başlamıştır.

Cevap: D

76. 12 Ekim 1922 tarihinde imzalanan Mudanya Ateşkes anlaşması ile Kurtuluş Savaşının askeri aşaması bitmiş, Türk-Yunan Savaşı sona ermiştir. Böylece I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan (30 Ekim 1918) Mondros Ateşkes anlaşması geçerliliğini kaybetmiştir. Mudanya Ateşkesi İngilizlerin Türkleri balkanlardan atma ve onun uzantısı olarak batı Anadolu'da Yunan devleti kurma politikasının iflas ettiğinin belgesidir. Bu politikanın yaratıcısı Loyd George Mudanya Ateşkesinden sonra istifa etmiş ve kabine değişikliğine sebep olmuştur. Ayrıca bu anlaşmayla İngilizler ve İtalyanlar ilk kez TBMM yetkileriyle bir anlaşma imzalamış ve TBMM'nin siyasi ve hukuki varlığını resmen tanımışlardır.

Cevap: A

77. **Anadolu Ajansı:** 6 Nisan 1920'de kurulmuş, Matbuat ve İstihbarat genel müdürlüğüne bağlı olarak çalışmış, kısıtlı imkanlara rağmen olumsuz propagandalara engellemeye ve halkın moralini yüksek tutmaya çalışmıştır. Adını Halide Edip Adıvardan almış, kurucuları arasında Ahmet Ağaoğlu, Fatih Rıfkı Atay, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Yunus Nadi gibi isimler vardır.

Ceride-i Resmiye: TBMM tarafından 7 Ekim 1920 tarihinde kurulmuştur. TC devletinin Resmi yayın organıdır. Bugün Resmi Gazete olarak yayın hayatına online platformda devam etmektedir.

Ankara Radyosu: 1927 yılında Türk-Telsiz telefon anonim şirketi tarafından kurulmuş ve yayın hayatına başlamıştır. 1 Mayıs 1965'te Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT)'na devredilmiştir. TRT Ankara Radyosu ismini almıştır.

İrade-i Milliye: Sivas kongresinden sonra (14 Eylül 1919) tarihinde yayın hayatına giren gazete Kurtuluş Savaşı ve Anadolu hareketinin ilk yayın organıdır. Gazetede niçin bağımsızlık savaşına girişildiği ve son durumun ne olduğunu halka ve dünya kamuoyuna aktardığı için Kurtuluş Savaşı ve Türkiye tarihi açısından büyük önem taşır.

Hakimiyet-i Milliye: Mustafa Kemal'in başkanlık yaptığı Anadolu ve Rumeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti heyeti temsiliyesinin yayın organı olarak 10 Ocak 1920'de yayın hayatına başlayan gazetedir. İrade-i milliye gazetesinin devamıdır. Gazetede Mustafa Kemal Paşa köşe yazarlığı yapmıştır.

Cevap: A

78. **Dil Tarih Coğrafya Fakültesi:** 1935 yılında Türk ve Anadolu tarihini araştırma ve yüksek uygarlık idealini gerçekleştirmek amacıyla Ankara'da kurulmuştur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü: 1933 yılında Ankara'da tarımın bilinçli yapılmasını teşvik etmek ve öğretmek amacıyla kuruldu.

Gazi Eğitim Enstitüsü: 1926'da Ankara'da öğretmen yetiştirmek amacıyla kuruldu.

Ankara Hukuk Mektebi: 1925 "Ankara Adliye Hukuk Mektebi" adıyla açılan cumhuriyeti ilk yüksekokuludur.

Ege Üniversitesi: 1955 yılında İzmir'de kurulmuş Türkiye'nin 5. üniversitesidir.

Cevap: C

YARGI YAYINEVİ

79. **Misak-ı İktisadi kararları:** 13 Şubat 1913 İzmir İktisat Kongresinde ülke yerli malının kullanılması ve yaygınlaştırılmasına yönelik kararlardır. Amaç sermayesi yurt içinde olan hammaddeler ile sanayi oluşturmak ve öne çıkarmaktır.

Gazi Orman Çiftliği: 1925 yılında Mustafa Kemal Atatürk tarafından Ankara Yenimahalle'de kurulan Türk tarımına öncülük eden çiftliktir.

Ziraat Bankası: 1863 yılında Mithat Paşa tarafından kurulmuştur. İlk adı Memleket Sandıklarıdır. 1888 yılında II. Abdülhamit'in aracılığıyla adı Ziraat bankasına dönüştürülmüş bir kamu bankasıdır.

Teşvik-i Sanayi Kanunu: 1927'de sanayi yatırımı yaparak işletmelere, imtiyaz ve teşvik sağlamayı amaçlayan yasadır. Ülkede fabrikalaşmayı sağlamak için sanayi yatırımcısını desteklemek amacı vardır.

Maden tetkik ve arama enstitüsü: 1935 yılında ülkemizin maden ve hammadde kaynaklarını araştırmak rezerv ve tenörlerini tespit etmek ve ekonomiye kazandırmak amacıyla kurulmuştur.

Cevap: C

80. Her türlü şart ve koşulda ulusal bağımsızlığın savunulması, Çağdaş uygarlık yolunda milli birlik ve beraberliği güçlendiren temel unsurdur. Halkı dil, kültür, duygu birliği içerisinde kaynaştırarak ortak hedefe ulaşmayı amaçlayan Atatürk ilkesi milliyetçiliktir.

Cevap: C

81. "Anayasa ile Türkiye halkı ulusal egemenliğe dayanmayan hiçbir güç ve kurulu tanımamaya karar verdiği için Misak-ı Milli sınırları içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinden başka hükümet şekli tanımaz" derken İstanbul'daki padişahın saltanata ve kişisel egemenliğe dayalı hükümet biçimini reddetmektedir. 16 Mart 1920'de İstanbul Resmen işgal edildiğinde padişah ve saltanatı itilaf devletleri emiri altına girmiş ve yok olmuştur. Türk halkı bu tarihten itibaren İstanbul hükümeti ve saltanatı tarihe geçmiş saymıştır.

Cevap: D

82. Atatürk Orman Çiftliği – 1925

İş Bankasının kurulması – 1924

Teşviki Sanayi Kanunu – 1927

Uluslararası rakamları kabulü – 1928

Türk Dil Kurumunun açılması – 1931

Cevap: B

83. Atatürk döneminde ekonomik alanda yapılan çalışmaların amacı yerli ve milli bir ekonomi yaratmak, yabancıların elindeki duyunu umumiyeden kalma işletmeleri millileştirmek ve yerli üreticiyi desteklemek amacı vardır. Böylece ekonomik kalkınmayı sağlamak ve ülkemizi önemli sanayi devletlerinden biri haline getirmek amacı vardır. Mustafa Kemal'e göre "Tam bağımsızlığı sağlayabilmek için tek gerçek güç, en güçlü temel kesinlikle ekonomidir" demiştir. Yeni kurulmuş ve savaştan çıkmış genç Cumhuriyetin büyüyüp gelişmesi ve uzun yıllar yaşabilmesi milli ekonomi modeli ve ekonomik kalkınmayla sağlanabilirdir.

Cevap: D

84. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Bundan sonra milli hakimiyetinizi (Ulusal egemenlik) canınız gibi koruyarak namusunuz, mukaddesatınız gibi dört elle sarılarak yekpare bir halde istikbale doğru yürüyecek, bugünden daha saadetli, daha şerefli ve mesut günlere kavuşacağız." sözü milli hakimiyet (ulusal egemenlik) ifadesinden hareketle milliyetçilik ve cumhuriyetçilik ilkeleriyle ilişkilendirilebilir.

Cevap: C

85. 17 Şubat 1926'da kabul edilen Medeni Kanun ile beraber kadınlara tek eşlilik, resmi nikah, mirastan pay, çocuğun velayeti, meslek seçme, şahitlikte eşitlik gibi haklar verilmiştir.

Medeni kanunla birlikte Türk kadını toplumsal hayatta erkeğin gerisinde kalmamış ve eşit haklara sahip olmuştur. Aile hukukunun daha önce din esasına "mecelleye" dayandığını düşünürsek artık din esasından çıkarılıp eşit ve medeni bir kanuna dayandırıldığını görürüz.

Cevap: D

86. 1931'de faaliyetlerine başlayan Merkez Bankası'nın görevleri arasında para piyasasını ve tedavülünü (geçerliliğini ve piyasadan kaldırılması ve piyasaya sürülmesini) düzenlemek, Türk lirasının döviz kuru ve rejimini belirlemek, finansal istikrarı sağlamak, banknot basmak kuruluşundan beri en temel amacı ülkemizin ekonomik kalkınmasını sağlamaktır. Ülkedeki tüm bankaları denetlemek merkez bankasının değil, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun (BDDK) görevidir.

Cevap: D

YARGI YAYINEVİ

87. Atatürk döneminde 1933 yılında gerçekleştirilen üniversite reformu sonucunda;

- Ülkemizde yabancı bilim adamları görevlendirilmiştir. Özellikle Almanya Hitlerden kaçan Yahudi bilim adamları ülkemizde bilimsel faaliyetlerde bulunmuştur.
- Çağın gerisinde kaldığı düşüncesiyle Darülfinun kapatılıp yerine modern eğitim veren İstanbul Üniversitesi kurulmuştur.
- Üniversitelerin özerklikleri kaldırılıp tamamı MEB'a bağlanmıştır. Böylece üniversitelerin denetimi sağlanmıştır.
- Dilimize yabancı kökenli üniversite, fakülte, rektör, dekan, profesör gibi kelimeler yerleşmiştir.
- YÖK (Yükseköğretim kurumu) üniversite reformundan çok sonra 1981'de kurulmuştur.

Cevap: B

88. Devletçilik ilkesi; devlet, ülke, ulus imkanlarının kullanımında, işletilmesinde, çağdaşlaşmada, devletin sosyal, kültürel, ekonomik vb. her alana yön veren ilkesidir. Devletçiliğin yerli ve milli imkanları kullanması ve işletmesi milliyetçilik, bunu çağdaşlaşma ve modernleşme amacıyla yapması inkılapçılık, tüm bunları yaparken halkın yararına, sosyal ve kültürel, ekonomik seviyesine yön vermesi ise halkçılık ile ilgili olduğunun göstergesidir.

Cevap: E

89. Türkiye Irak sınırının son şeklini alması TBMM ve Fransa arasında imzalanan 1926 Ankara anlaşması ile gerçekleşmiştir.

Akdeniz paktının imzalanması İtalyan tehdidine karşı İngiltere, Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan arasında 1936 gerçekleşmiştir.

Boğazların Türkiye'ye bırakılması 1936 Montrö boğazlar sözleşmesi ile gerçekleşmiştir.

Balkan Antantı Avrupa'da Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikalar izlemesine karşı 1934'te Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında imzalanmıştır.

1930'lu yıllardan sonra Türkiye daha etkin bir dış politika izlemek istediği için 1932'de milletler cemiyetine üye olmuştur.

Cevap: A

90. **Toprak Mahsulleri Vergisi:** 4 Haziran 1943'te büyük çiftçinin elinde birikmiş olan yene serveti toplama amacıyla çıkarılmış olan kanundur.

Milli korum kanunu: 18 Ocak 1940'da çıkarılan kanunun amacı, öncelikle piyasadaki ürün kıtlığı sorununu çözmeyi ve savaş ortamından faydalanarak haksız kazanç elde edenlere engel olmayı amaçlamıştır.

Yol mükellefiyeti kanunu: 19 Ocak 1925'te çıkarılmış bir kanundur. Bu kanun her dönem değişen hane başına düşen rakamsal borcu ifade eder. Mükellefiyetin parasal olarak ödenmemesi halinde bedensel olarak yol işlerinde en az 3-4 gün çalışmayı gerektiren bir yükümlülük içermektedir.

Türk Parasını Koruma Kanunu: 20 Şubat 1930'da çıkarılan bu kanuna göre, ulusal paranın değerindeki dalgalanmayı engelleme yönünde cezai yaptırımlarla destekleyen kanundur. Amacı Türk parasının değerini korumak, döviz karşısında değer kaybetmesine engel olmaktır.

Varlık Vergisi: 11 Kasım 1942'de çırakılan kanunun amacı II. Dünya Savaşı sırasında haksız kazanç elde edenlerden bir defaya mahsus olmak üzere vergi almaktır.

Cevap: E

91. II. Dünya Savaşı (1939 - 1945) sonuçları arasında

- Dünya doğu ve batı olarak iki bloğa ayrılmıştır.
- Çoğunluğu sivil 85 milyona yakın insan hayatını kaybetmiştir.
- Müttefik devletler Almanya, İtalya ve Japonya'yı işgal etmiştir.
- Nazizim ve Faşizm düşünceleri önem kaybetmiştir.
- Uluslararası para fonu (IMF) kurulmuştur. (19 Şubat 1947)
- Birleşmiş milletler kurulmuştur. (24 Ekim 1945)
- İtalya'da Mussolininin devrilip Faşizm yönetiminin çökmesi üzerine, 2 Haziran 1946'da Cumhuriyet ilan edilmiştir.

Cevap: C

YARGI YAYINEVİ

92. **Demokrat Partiyi:** 1945'te TBMM'de çiftçiyi topraklandırma kanunu görüşülürken, Adnan Menderes, Celal Bayar, Refik Karaltan, Fuat Köprülü gibi muhalif siyasetçiler bir araya gelerek Demokrat Partiyi kurmuşlardır.

Milli Kalkınma Partisi: 22 Eylül 1945'te Nuri Demirağ tarafından kurulmuş çok partili siyasi hayatın ilk muhalefet partisidir.

Adalet Partisi: 1961 yılında kurulmuş iki darbe arasında faaliyet yürütmüş Liberal muhafazakar bir partidir.

Cumhuriyet Millet Partisi: 1954 - 1958 yılları arasında faaliyet gösteren kapatılan millet partisi yerine kurulan siyasi partidir.

Yeni Türkiye Partisi: 2002 - 2004 yılları arasında varlık göstermiş merkez sol eğilimli siyasi partidir.

Cevap: C

93. 1946 seçimleri Türkiye Cumhuriyeti devletinin ilk çok partili seçimidir. İlk kez tek dereceli seçim yapılmış, açık oy gizli sayım ilkesi uygulanmış Türk siyasi hayatına "şaibeli seçim" olarak geçmiştir. Seçimi CHP %85,4 ile kazanmış ve seçimden sonra Recep Peker Hükümeti kurulmuştur.

Cevap: D

94. Varşova Paktı 14 Mayıs 1955 yılında Varşova'da 8 sosyalist ülkenin imzaladığı "Dostluk, işbirliği ve karşılıklı yardım anlaşması" ile kurulan askeri ve siyasi birliktir. Anlaşmayı imzalayan devletler Arnavutluk, Bulgaristan, Çekoslovakya, Doğu Almanya, Macaristan, Polonya, Romanya ve SSCB'dir. Amacı sosyalist devletler arasında "Doğu Bloğu"nda işbirliğini sağlamak ve Nato'nun varlığının (Batı Bloğu) tehdit olarak görülmesi ve natoya karşı bir hamle yapmak ihtiyacı ile imzalanmıştır.

Cevap: D

95. **Eisenhover Doktrini:** 1954 yılında "Barış için Atom" programını başlattı. 1957'de Ortadoğu'da komünizmin yayılmasına engel olmak bölgenin SSCB'nin kontrolüne girmesine engellemek ve Ortadoğu ülkelerini ABBD'nin yanına çekebilmek için yayınlanan doktrindir.

Atlantik Bildirisi: 1941 yılında II. Dünya Savaşı devam ederken İngiltere ve ABD arasındaki görüşmeler sonucunda yayınlanan ortak bildirinin adı. Amacı savaştan sonraki yeni dünya düzeninin kurmaktır.

Marshal Planı (1948 - 1951): II. Dünya Savaşından olumsuz etkilenen 16 ülkeye ekonomik yardım planıdır. Böylece savaştan sonra devletler ABD yanında olacak Sovyet Rusya'ya yaklaşmayacaktı.

Teuman Doktrini: 1947 yılında ABD başkanı tarafından yayınlanmıştır. ABD'nin uluslararası politikasının değiştiğini ve Sovyet karşıtlığının temel esas olduğunu ilan etmiştir. ABD bu doktrinde Sovyet tehdidi altındaki devletlere ekonomik yardım yapacağını ilan etmiştir.

Balfaur Deklarasyonu: İngiltere'nin Filistinde bir Yahudi devleti kurulması gerektiğini savunduğu deklarasyondur.

Cevap: A

96. Kıbrıs Türklerine yönelik Rumların baskılarının arttığı bir ortamda, Mustafa Kemal'in Selanik'teki evinin bombalanması haberinin gazetelerde yayınlanması üzerine, İstanbul'da yaşayan Rum Azınlığa karşı 6 - 7 Eylül 1955'te organize, toplu saldırı düzenlenmiştir. Olayda 4 bin ev, bin işyeri, 73 kilise ve 26 okul tahrip edilmiştir.

Cevap: B

YARGI YAYINEVİ

97. **Balkan Paktı:** 1953'te Yunanistan, Türkiye, Yugoslavya arasında imzalanan dostluk ve işbirliği anlaşmasıdır.

Briand - Kellogg Paktı: Fransa ve ABD öncülüğünde, İngiltere, İtalya, Almanya, Polonya, Belçika, Çekoslovakya ve Japonya'nın yer aldığı 1918'de imzalanan, Türkiye'nin 1929'da üye olduğu iki savaş arasında uluslararası kalıcı barışı sağlamak için imzalamıştır.

Manila Paktı (Seçto): 1954'te ABD öncülüğünde güneydoğu asya ülkelerini Çin ve komünizme karşı güçlü hale getirmeyi amaçlayan paktır.

Bağdat Paktı (Cento): (1955 - 1959) Türkiye, İran, Irak, Pakistan ve İngiltere arasında, Sovyetler Birliğinin Ortadoğu'da yayılmasını engellemek amacıyla kurulmuş, 1959'da merkezi Ankara'ya taşınmış uluslararası anlaşma örgütüdür.

Sadabat Paktı: 1937'te Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imzalanan saldırmazlık anlaşmasıdır. Amacı ülkelerin sınır güvenliğini korumak ve bölgede kalıcı barışı sağlamaktır.

Cevap: D

98. **Kleridos:** Kıbrıs Cumhuriyeti temsilciler meclisinin ilk başkanıdır.

Makarios: Kıbrıs Cumhuriyeti temsilciler meclisinde cumhurbaşkanlığı yapmış ve 1994'de darbeyle göre-vi sona ermiştir.

Yorgacis: Kıbrıs'taki Rum silahlı örgütü (EOKA)'nın üyelerindendir. Kıbrıs Cumhuriyetinde içişleri bakanlığı yapmıştır.

Venizelos: Yunanistan'ın eski başkanı Megolaideanın mimarıdır. Yunanlıların İzmir'i işgalinde payı en büyük siyasetçilerden biridir.

Karamanlis: Yunanistan'ın 3. Cumhurbaşkanıdır. 1955'te Adnan Menderes'le Kıbrıs Cumhuriyetini kuran Zürih anlaşmasını imzalamıştır.

Cevap: B

99. Asala 1975 yılında Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta, Türkiye dahi 16 farklı ülkede Türk ve diğer sivil, mülki, diplomatik hedeflere karşı bombalı ve silahlı eylemlerde bulunmuş solcu ve aşarı milliyetçi Ermeni Silahlı örgütüdür.

Cevap: E

100. Glastnost politikası Sovyetler birliğinin son dönemlerinde Mihail Garbocov'un liderliğinde ülkede özellikle ekonomik sorunlara son vermek amacıyla uygulanmış politikaların tümüne verilen addır.

Politika 1985'ten Sovyet Rusya'nın dağılmasına kadar uygulanmıştır. Uygulanan politikalar arasında

- Yönetilenlerin siyasilere dava açabilmesi
- Totaliter yapının yumuşatılması
- Sivil toplum örgütlerinin özgürleştirilmesi
- Bürokratik ayrıcalıkların kaldırılması gibi kararlar alınmıştır.

Cevap: C

YARGI YAYINEVİ